

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

17 ЛІСТАПАДА 2009 г. АЎТОРАК № 217 (26575)

Кошт 600 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 39 ЖНІўНЯ 1917 г.

Падпіска-2010

Падпіска праз РУП «Белпошта» (кошт у рублях)

Table with 4 columns: Індэкс, месяц, квартал, паўгоддзе. Rows for 63850, 63145, 63858, 63239.

Падпіска праз кіёскі і крамы РУП «Белпошта» («Да запатрабавання»)

Table with 4 columns: Індэкс, месяц, квартал, паўгоддзе. Rows for 63850, 63145, 63858, 63239.

Падпіска праз кіёскі і крамы РУП «Белсаюздрук» («Да запатрабавання»)

Table with 4 columns: Індэкс, месяц, квартал, паўгоддзе. Rows for 63850, 63145, 63858, 63239.

Заставіцеся з намі!

Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з расійскім гісторыкам Роем Мядзведзевым

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 16 лістапада сустрэўся з расійскім гісторыкам, палітолагам Роем Мядзведзевым. Рой Мядзведзев — вядомы эксперт па расійскай гісторыі ХХ стагоддзя...

Спачунанні народу Сербіі ў сувязі са смерцю Свяцейшага Патрыярха Сербскага Паўла

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя грамадзян Беларусі і сябе асабіста выказаў шчырыя спачунанні Прэзідэнту Сербіі Барысу Тадзічу, усюму народу Сербіі ў сувязі са смерцю Свяцейшага Патрыярха Сербскага Паўла.

ДА ВЕДАМА СТАРШЫНЯ ДЗЯРЖКОНТРОЛЮ НА «ПРАМОЙ ЛІНІІ»

НА гэты раз падзяліцца з Зянонам Кузьмічам Ломацем інфармацыяй аб наяўных праблемах, неналежным выкарыстанні дзяржродкаў і ўласнасці, выпадках незахаваўна заканадаўства службовымі асобамі арганізацыі і прадпрыемстваў розных формаў ўласнасці змогуць жыхары сталіцы і Мінскай вобласці.

ПРЫРОСТ НАСЕЛЬНІЦТВА ЗА 9 МЕСЯЦАЎ ЗАФІКСАВАНЫ ў 57 ГАРАДАХ і 18 ГАРНАСЭЛКАХ

Колькасць насельніцтва Беларусі на 1 кастрычніка гэтага года складала 9 млн. 664,1 тыс. чалавек, паведамлілі ў Нацыянальным статыстычным камітэце. За студзень-верасень гэтага года жыхароў рэспублікі стала менш на 7,8 тыс. чалавек.

САЛЁНАЕ СРЭБРА

Студэнт паказаў Еўропе язык

Учора лепшаму танцору, абсалютнаму чэмпіёну Беларусі па бальных танцах Андрэю Кіцуну (на фотаздымку) споўнілася восемнаццаць гадоў. А паза-учора ён стаў сэрбным прызёрам Еўропы. Вядома ж, гэты тытул ён здабываў не адзін, а ў пары з Юліяй Крапчук. Мінскі танцавальны дует упершыню ўзяў спартыўную Беларусь на гэты высокі п'едэстал.

«БЕЛЫ БУСЕЛ» ДА КІЕВА ДАВЯЗЕ

У Беларусі з'явіўся 4-ы па ліку фірменны міжнародны хуткі пасажырскі цягнік, які ўчора вечарам, па дакладнай у 20 гадзін 50 хвілін адправіўся з Мінска ў Кіеў. Пасля акцыі «Дай цягніку імя» спецыяльнай камісіяй цягніку № 86/85 прысвоена асабістае імя «Белы бусел».

НОВЫ ФАСОНЧЫК

Ня, няма ў нас на кінафестывалі чырвонага дывана, па якім зоркі, каб сябе паказаць, прыгожа і важна прайшлі б да залы... І не трэба! Мінск бярэ не гэтым. У нас зоркі могуць паказаць сябе не дзе-небудзь, а на сцэне. Ці размаўляць могуць прамі з вамі — з экрану, паўстаючы ўсё ў новых вобразах.

Макеева прыехала — і таксама спявала, і Андрэй Анкундзінаў спяваў на адкрыцці фестывалу... Сёлета спецыяльны прыз Прэзідэнта Беларусі «За захаванне і развіццё духоўнага спадчыны і мастацтва» атрымаў народны артыст Беларусі Геннадзь ГАРБУК.

БІТВА ЗА ВІЛЬНЮ

Беларускі тайбаксёр збіў лепшага ўдарніка Літвы на вачах у глядачоў перапаўненай «Сімэнс Арэны»

УЛЕТКУ мінчанін Забіт Самедаў і літовец Міндаўгас Сакалаўскас ужо сустрэліся. Тады судзіць прызначылі дадатковы раўнд, каб вызначыць лепшага. І Забіт Самедаў адзінагольна перамог. Той паядынак праходзіў у Польшчы.

Беларуская каманда не магла выехаць з тэрыторыі спартыўнай пляцоўкі на банкет больш за гадзіну, прыхільнікі Забіта нават з «чорнага ўвахода» здолелі прабрацца ў распранальню байца.

Прамая лінія ВРВІ і грып

Прафілактыка і лячэнне вострых рэспіраторных вірусных інфекцый, грыпу, а таксама ускладненняў, абумоўленых гэтымі захворваннямі, будзь у полі зроку нашай чарговай медыцынскай «прамой лініі».

Прамая лінія Якім будзе аграр дапамогі?

Новыя ўмовы атрымання адраснай сацыяльнай дапамогі, падтрымка інвалідаў, а таксама ўсе «пенсійныя пытанні» — гэта стане тэмай «прамой лініі» газеты «Звязда» з удзелам намесніка міністра працы і сацыяльнай абароны Беларусі Валянціны Вікенцьеўны КАРАЛЁВАЙ.

БЕЛАРУСБАНК

Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк», расположенное по адресу: 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32.

ГЭТЫ ТЫДЗЕНЬ БУДЗЕ ЦЁПЛЫМ І ДАДЖЛІВЫМ

Уздыць 17 лістапада атмасферны фронт прынесе дажджы ў многія раёны рэспублікі. Уначы і ранішня гадзіны зноў згусцаца туманы, на асобных участках дарог магчыма галалёдзіца.

1 КГ ГЕРАІНУ — 10 ГАДОЎ УЗМОЦНАГА РЭЖЫМУ

Суд г. Жодзіна Мінскай вобласці прызнаў непрацуючага 27-гадовага жыхара горада вінаватым у незаконным набывцці, захоўванні, перавозцы, збыцце асабліва небяспечнага наркатычнага рэчыва ў буйным памеры і прызначыў яму 10 гадоў пазбаўлення волі з адбываннем пакарэння ў папраўчай калоніі ўзмоцненага рэжыму з канфіскацыяй маёмасці.

АБРАБАВАЎ КРАМУ, УЗБРОЙЎШЫСЯ... КАМЕНЕМ

У Мар'інай Горцы ў нядзелю днём злачынца напаў на 27-гадовага прадаўца крамы, каб разжэцца спіртным і закукаць. А палове чварэтай дна невядомы мужчына, што знаходзіўся ўнутры крамы, раптоўна ўдарыў жанчыну каменем па галаве і адкрыта выкраў бутэльку гарэлкі, бутэльку віна і прадукты харчавання на 25 тысяч рублёў.

ЗАБОЙСТВА РАСКРЫТА ПА ГАРАЧЫХ СЛЯДАХ

Раскрыта забойства пажылой жыхаркі Драгічынскага раёна. Пра гэта паведаміла старшы памочнік пракурора Брэсцкай вобласці Волга Дамітрук. «13 лістапада ў 14.30 па месцы жыхарства ва ўласнай хаце ў вёсцы Гутава быў знойдзены труп жанчыны 1924 года нараджэння, якая пражывала адна. Цялесныя пашкоджанні, што меліся на трупе, давалі падставу меркаваць, што было ўчынена забойства. Загінула была задушана».

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ ОАО «БЕЛОРУССКИЙ НАРОДНЫЙ БАНК»

30 ноября 2009 года в 10.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров Открытого акционерного общества «Белорусский народный банк».

Table with exchange rates for various currencies: USD, EUR, RUB, BYR, etc.

Беларуская каманда не магла выехаць з тэрыторыі спартыўнай пляцоўкі на банкет больш за гадзіну, прыхільнікі Забіта нават з «чорнага ўвахода» здолелі прабрацца ў распранальню байца.

«БЕЛАРУСЬ — АПОШНЯЯ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ КРАІНА Ў ЕЎРОПЕ»

ЗНАКАМІТЫ палітолаг, аўтар чатырох дзясяткаў кніг па расійскай і савецкай гісторыі, **Рой Мядзведзеў** прыехаў у Беларусь і меў двухгадзінную размову з Аляксандрам Лукашэнкам саманасам. Размовы з беларускім Прэзідэнтам Рой Аляксандравіч застаўся задаволены:

— Мы гутарылі з Прэзідэнтам дзве гадзіны. Безумоўна, уражанні самыя станоўчыя, таму што гэта была сапраўды гутарка. З лідарамі вельмі цяжка гутарыць. Азін лідар задае пытанне, слухае адказ і кажа «дзякуй і да пабачэння». Такі лідар, напрыклад, Барыс Ельцын. Есць іншыя лідары, якія самі задаюць пытанне і самі на яго адказваюць. Гэта, напрыклад, Гарбачоў. Есць трэці тып лідара, які здольны да гутаркі, бо яму цікава меркаванне суразмоўцы. Але ёсць яшчэ больш радкі тып лідара, які яшчэ і хоча раслумачыць суразмоўцу свой пункт гледжання. Аляксандр Рыгоравіч — апошні тып лідара, ён не толькі з інтарсам слухае тое, што кажу я, але і спрабаваў некаторыя рэчы мне раслумачыць. Для пісьменніка — гэта лепшы характар сустрэчы. Я задаволены ёй, практычна на ўсе пытанні, якія я спадзяваўся задаць Прэзідэнту, я атрымаў станоўчыя адказы.

Дарчы, Рой Аляксандравіч на працягу пяці гадоў піша кніжку пра Беларусь. Ужо нават прыдуманая для яе назва — «Беларуская крэпасць». У ёй будзе 6 раздзелаў, прынамсі, будзе напісана пра беларускую эканамічную мадэль, пра адносіны Беларусі з суседзьмі і іншымі краінамі, а таксама асобны раздзел будзе прысвечаны Аляксандру Лукашэнка. Палкоўнік кніга яшчэ задумвалася і пачынала пісацца да сусветнага фінансавана-эканамічнага крызісу, то пра Беларусь у час крызісу будзе сказана асобна ў заключэнні.

— У прадмове да кнігі пра Беларусь я напісаў, — расказвае Рой Мядзведзеў, — што Беларусь знаходзіцца ў асаблівым становішчы: з 21 краіны, якія з'явіліся на працягу 20 гадоў ад распаду Югаславіі, Чэхаславакіі, Савецкага Саюза, толькі Беларусь адзіная захавала сацыялістычны выбар, не стала ламаць сістэму, якая складалася, а захавала пераможца з мінулай савецкай сістэмай. Аляксандр Рыгоравіч мне сёння пацвердзіў, праўда, з агаворкамі, што ён таксама лічыць, што Беларусь можна назваць сацыялістычнай краінай. Палкоўнік гэта адзіная такая краіна ў Еўропе, то, з аднаго боку, гэта ставіць Беларусь у прывілейнае становішча, а з іншага боку, стварае цяжкасці, якія і дазваляюць назваць мяне кніжку «Беларуская крэпасць», бо гэта не падабаецца ні Расіі, асабліва чыноўнікам мажорытэты, ні, зразумела, Захаду. Я чалавек пішучы, я не палітык, але ў друку я нідзе не сустракаў пазітыўных артыкулаў пра Беларусь, акрамя газеты «Советская Россия».

У час гутаркі ў рэдакцыі «Беларусь сегодня» Рой Аляксандравіч прызнаўся, што ў Мінску ён першы раз і яшчэ не паспеў адчуць, што знаходзіцца ў індыйскай краіне. А інфармацыю пра Беларусь, у тым ліку і для кнігі, ён бярэ з пісьмовых крыніц. Прынамсі, на працягу 5 гадоў чытае 5 беларускіх газет.

Павел БЕРАСНЕЎ.

Парламенцкі дзёнік

Ёсць над чым працаваць

НА пасяджэнні Прэзідыума верхняй палаты парламента **былі** унесеныя **дапаўненні** і **парадак** дня **трасіі** сесіі. 19 лістапада **сенатарам** прапануецца **разгледзець** **сем** пытанняў. **Сярод** іх — **тры** **законапраекты**, **ратыфікацыя** **трох** міжнародных **пагадненняў** і **дэкрэт** кіраўніка **дзяржавы**, — **паведмі** **віцэ-спікер** **Анатоль** **РУБІНАЎ**.

Членаў Савета Рэспублікі чакае разгляд законапраекта аб асноўных дзяржаўнай моладзевай палітыцы. Нагадаем, што дакумент замацоўвае аспекты развіцця замалоўскага руху, стварэння студэцкага, шматпрофільнага цэнтру па рабоце з моладдзю. Праектам закона прадуладжваецца ўвядзенне адпаведнай пасады ва ўстановах — спецыяліста па рабоце з моладдзю. Чакаецца, што яго прыняццём будзе садзейнічаць максімальная рэалізацыя патэнцыялу маладых беларусаў.

Падчас пасяджэння старшыня Савета Рэспублікі Барыс БАТУРА выказаўся аб неабходнасці дапрацоўкі законапраекта аб падтрымцы малого і сярэдняга прадпрыемства (надаўна прыняты дэпутатамі ў першым чытанні. — **Аўт.**). Паводле меркавання спікера, яго трэба зрабіць грунтоўна ліберальным, ён павінен прадугледжваць кардынальныя змены. Палітык адзначыў, што нахонт дакумента вызначана менавіта існуючы крытычныя звесткі. Барыс Батура таксама звярнуў увагу на праблему адміністрацыйна-тэрытарыяльнага дзялення — шмат пытанняў узнікае адносна ўзбуйнення сельсаветаў. Спікер узяў пытанне, наколькі гэта аб'ектыўна ў наяўнай сітуацыі. Выразнае праблему досыць актуальнае напярэдні мясцовыя выбары і, адпаведна, фарміравання выбарчых акруг.

Зоя ВАРАНЦОВА.

«Мокры» нос — наша страхоўка?..

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

А ў Беларусі, як запэўніваюць у Міністэрстве аховы здароўя, захваральнасць насельніцтва на грып і вострыя рэспіраторныя інфекцыі працягвае зніжацца. Так, аналіз паказчыкаў захваральнасці за папярэдні тыдзень сведчыць, што колькасць зваротаў звыш сымптомамі прастуды змяншалася штодня ў сярэднім на 15—17 працэнтаў. За тыдзень захваральнасць насельніцтва знізілася ў кантрольных гарадах больш як на 50 працэнтаў. У сталіцы за апошні тыдзень у медучастках звярнуліся больш як 49 тысяч захворальных з прастуднымі сымптомамі, што таксама менш у параўнанні з папярэднім тыднем, калі было зарэгістравана 64 669 зваротаў. Як ужо падаваліся раней, з 12 лістапада да быў адуноўлены вучэбны працэс у мінскіх агульнаадукацыйных установах, аднак некаторыя навучальныя ўстановы горада цяпер знаходзяцца на каранціне ў сувязі з вялікай колькасцю захваральных навучэнцаў. Каранцінныя меры, нагадаем, уводзіцца тэрмінам на 7 дзён, калі па прычыне прастуды адсутнічаюць 30 і больш працэнтаў ад агульнага кантынгенту навучэнцаў і персанала. Так, да 17 лістапада спынены вучэбны працэс у Рэспубліканскай гімназіі-каледжы пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі і «БІП — інстытуце правазнаўства». Да 20 лістапада — у сярэдніх школах № 63 і № 70. І з 16 па 22 лістапада — у спецыяльнай агульнаадукацыйнай школе № 18.

На канец тыдня колькасць ахопленых супрацьгрыпознымі прышчэпкам мінчан перавысіла ўжо 182 тысячы чалавек. За кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту былі прышчэпленыя асобы з так званых груп рызыкі. А за кошт сродкаў гарадскога бюджэту ажыццяўляліся вакцынацыя выхаванцаў дашкольных устаноў, вучню мінскіх школ і прадстаўнікоў прафесій, якія адкавараюць за жыццядзейнасць горада (камунальных службаў, службаў энерга- і водазабеспячэння і грамадскага транспарту). З выкарыстаннем вакцын «Ваксигрып» (Францыя) і «Флюарыкс» (Германія), набытых за сродкі мясцовага бюджэту, былі прышчэплены больш як 61 тысяча дзяцей і 25 тысяч дарослых. Цяпер у паліклініках горада засталіся толькі адзінаццаць доз вакцын, прызначаных для завяршэння вакцынацыі супраць грыпу дзяцей ў ўзросце да 9 гадоў, якія прышчэпляюцца ўпершыню, а таксама асобаў з груп рызыкі, якім па стане здароўя немагчыма было зрабіць прышчэпку раней.

За кошт уласных сродкаў мажанд прышчэпіцца калі 7 тысяч мінчан. І 45 тысяч чалавек былі прышчэпленыя за кошт сродкаў прадпрыемстваў і арганізацый. Арганізавалі вакцынацыю сваіх работнікаў кіраўнікі больш як 650 сталічных арганізацый і прадпрыемстваў.

Між іншым, днямі была агучана сенсацыйная выснова, да якой прыйшлі адначасова некалькі груп еўрапейскіх спецыялістаў, прычым незалежна адна ад другой. На думку даследчыкаў, распаўсюджванню ўзбуджальніка грыпу А/Н1Н1 на тэрыторыі Еўропы перахаджае рышчавік, які выклікае запаленне слізістай абалонкі носа і працягленне ў нас у выглядзе насмарку. Жан-Саб'ян Касаленэ з Лівінскага ўніверсітэта (Францыя) заяўляў, што захваральнасць на грып у краіне павялічылася ў пачатку верасня, а затым знізілася да ўзроўню 160 захваральных на 100 тысяч насельніцтва, на якой і засталася да канца кастрычніка. А ў лістападзе захваральнасць зноў пачала расці. Па словах французскага спецыяліста, зніжэнне ўзроўню захваральнасці на грып супадае з ростам колькасці запаленых рышчавікамі. Мяс Брытэнг са Шведскага інстытута па кантролі за інфекцыйнымі захворваннямі таксама заяўляў, што рышчавік зніжэнне захваральнасці на грып напрыканцы жніўня ў Швецыі. Аналагічную карціну ў жніўні назіраў супрацоўнік аўстралійскага ўніверсітэта Кейнсленда Ян Макей, а таксама даследчыкі з Нарвегіі. Усе яны ў адзін голас сцвярджаюць, што пацыенты з рышчавічнай інфекцыяй у меншай ступені падвержаны заразнаму іншым рэспіраторным вірусным захворванням. Пік захваральнасці рышчавічнай інфекцыі ў паўночным паўшар'і звычайна прыпадае на канец лета ці пачатак восені, у той час як узбуджальнік грыпу найбольш актыўны ў зімовы перыяд. Аднак з'яўляюцца прыклады сёлета ў Еўропе раней чым звычайна, што і прывяло да сутыкнення ўзбуджальніка грыпу А/Н1Н1 на тэрыторыі Еўропы перахаджае рышчавік, які выклікае запаленне слізістай абалонкі носа і працягленне ў нас у выглядзе насмарку.

рышчавік, які выклікае запаленне слізістай абалонкі носа і працягленне ў нас у выглядзе насмарку. Жан-Саб'ян Касаленэ з Лівінскага ўніверсітэта (Францыя) заяўляў, што захваральнасць на грып у краіне павялічылася ў пачатку верасня, а затым знізілася да ўзроўню 160 захваральных на 100 тысяч насельніцтва, на якой і засталася да канца кастрычніка. А ў лістападзе захваральнасць зноў пачала расці. Па словах французскага спецыяліста, зніжэнне ўзроўню захваральнасці на грып супадае з ростам колькасці запаленых рышчавікамі. Мяс Брытэнг са Шведскага інстытута па кантролі за інфекцыйнымі захворваннямі таксама заяўляў, што рышчавік зніжэнне захваральнасці на грып напрыканцы жніўня ў Швецыі. Аналагічную карціну ў жніўні назіраў супрацоўнік аўстралійскага ўніверсітэта Кейнсленда Ян Макей, а таксама даследчыкі з Нарвегіі. Усе яны ў адзін голас сцвярджаюць, што пацыенты з рышчавічнай інфекцыяй у меншай ступені падвержаны заразнаму іншым рэспіраторным вірусным захворванням. Пік захваральнасці рышчавічнай інфекцыі ў паўночным паўшар'і звычайна прыпадае на канец лета ці пачатак восені, у той час як узбуджальнік грыпу найбольш актыўны ў зімовы перыяд. Аднак з'яўляюцца прыклады сёлета ў Еўропе раней чым звычайна, што і прывяло да сутыкнення ўзбуджальніка грыпу А/Н1Н1 на тэрыторыі Еўропы перахаджае рышчавік, які выклікае запаленне слізістай абалонкі носа і працягленне ў нас у выглядзе насмарку.

рышчавік, які выклікае запаленне слізістай абалонкі носа і працягленне ў нас у выглядзе насмарку. Жан-Саб'ян Касаленэ з Лівінскага ўніверсітэта (Францыя) заяўляў, што захваральнасць на грып у краіне павялічылася ў пачатку верасня, а затым знізілася да ўзроўню 160 захваральных на 100 тысяч насельніцтва, на якой і засталася да канца кастрычніка. А ў лістападзе захваральнасць зноў пачала расці. Па словах французскага спецыяліста, зніжэнне ўзроўню захваральнасці на грып супадае з ростам колькасці запаленых рышчавікамі. Мяс Брытэнг са Шведскага інстытута па кантролі за інфекцыйнымі захворваннямі таксама заяўляў, што рышчавік зніжэнне захваральнасці на грып напрыканцы жніўня ў Швецыі. Аналагічную карціну ў жніўні назіраў супрацоўнік аўстралійскага ўніверсітэта Кейнсленда Ян Макей, а таксама даследчыкі з Нарвегіі. Усе яны ў адзін голас сцвярджаюць, што пацыенты з рышчавічнай інфекцыяй у меншай ступені падвержаны заразнаму іншым рэспіраторным вірусным захворванням. Пік захваральнасці рышчавічнай інфекцыі ў паўночным паўшар'і звычайна прыпадае на канец лета ці пачатак восені, у той час як узбуджальнік грыпу найбольш актыўны ў зімовы перыяд. Аднак з'яўляюцца прыклады сёлета ў Еўропе раней чым звычайна, што і прывяло да сутыкнення ўзбуджальніка грыпу А/Н1Н1 на тэрыторыі Еўропы перахаджае рышчавік, які выклікае запаленне слізістай абалонкі носа і працягленне ў нас у выглядзе насмарку.

Надзея НІКАЛАЕВА.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
— Для мяне важна пабачыцца ў гэтым гарадку. З гісторыі я ведаю, што Вільня — гэта гістарычная сталіца беларускай дзяржавы — Вялікага Княства Літоўскага, — выказаўся **Забіт САМЕДАЎ** «Звяздзе» перад выходам на двубой. — Ведаю, што каманда Сакалаўскага марыць перамагчы. Але я не пакуію ні шанцу.
На дзіву, у пачатку двубоя «Сіманс-Арэна» не выбухнула крыкамі і падтрымка літоўскага байца, як гэта здаралася ў папярэдніх з расіянамі. Многія, вядома, падтрымлівалі Сакалаўскага,

БІТВА ЗА ВІЛЬНЮ

але частка залы крычалася за Самедава. Літовец паспрабаваў адбіць нашаму байцу нагу, але Забіт удава заблакаваў усе атакі і сам перайшоў у наступленне. Моцным правым ударам мінчан патрапіў літоўцу па корпусе, а потым правёў сакрушальную серыю ў галаву. Стала зразумела, што Сакалаўскае не здолее нічога супрацьпаставіць. Тым не менш хоць і мінча збылі, але літовец здолеў дастаць да канца двубоя. Суддзі адзінагольным рашэннем аддалі перамогу Забіту Самедаву.
— **Забіт** — адзін з самых папулярных байцоў свету, мы разлічваем на тое, што пасля гэтага двубоя нас запрасяць на фінальнае Гран-пры К-1 у Токіа, — расказвае пра набліжальныя планы **Дзмітрый ПЯСЕЦКІ**, трэнер Забіта Самедава. — **З стоты тысяч прафесійных байцоў на фінальнае Гран-пры трапляюць адзінкі. Японцы** днямі праглядаць відэа гэтага падынку, і стане вядома, ці запрасяць нас у Токіа.
Пасля двубоя Забіт Самедаў выйшаў у хол

БІТВА ЗА ВІЛЬНЮ

«Сіманс-Арэны», каб выпіць гарбаты. Тут жа байца ўзялі ў ачале паліцыя і гаспадары, выстраілася чарга па аўтографу. Беларуская каманда не магла выехаць з тэрыторыі спартыўнай пляцоўкі на банкет больш за гадзіну, прыхільнікі Забіта нават з «чорнага ўвахода» здолелі прабрацьца ў распраснялы байца.
Забіт Самедаў — азербайджанец па паходжанні, аднак з дзяцінства жыве ў Мінску. Байцом экстраўзроўню з нуля яго зрабіў беларускі трэнер. У мінулы сезон Забіт перамог зорку К-1 Роя Сэфі і сам здабыў сусветную вядомасць. Забіт за яго эфектну тэхніку даў мянушку «Маўтыл». На турнірах К-1, дзе збіраюцца лепшыя байцы свету з усіх ударных відаў спорту, Самедаў звычайна самы маленькі спартсмен (вага калі 93 кг). Супернік ж трапляюцца на 110, 120, 130 кг і больш. Тым не менш мінчанін удава змагла з гігантамі.
Р.С. Эксклюзіўныя фотаздымкі з турніру можна паглядзець на сайце www.vzlyzda.by. Яўген ВАЛОШЫН.

ФОНД «МІНСКОБЛГОСИМУЩЕСТВО»

(арганізатар аўкцыона) 30 ноября 2009 года в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Чаплова, 5 проводит открытый аукцион по продаже имущества, находящегося в республиканской собственности

На аукционные торги выставляются:

Лот № 1. Киоск из металлоконструкций (инв. № 170-18), расположенный по адресу: Минская область, г. Дзержинск, пер. 1-й Ленинский, 1, общей площадью 6,2 кв. м, длиной — 2,7 м; высотой — 2,6 м; шириной — 2,3 м. Стены, крыша, двери — металлические, потолок — металлический, ДСП, пол — доска. Год ввода в эксплуатацию — 2002.

Начальная цена предмета торга по лоту № 1 составляет 2 158 478 рублей. Размер задатка — 200 000 рублей.

Лот № 2. Аптечный киоск № 1 (инв. № 91-180), расположенный по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Тавлая, 9, общей площадью 11,1 кв. м. Аптечный киоск — 3х3,3; высота 3,5 м из стали ст.3, утепл. каркас металл. профилей, наружная отделка — панели металлопластик, внутренняя отделка — ламинированная ДСП, утеплители 120VFZ, остекление витрин — однокламерный стеклопакет. Витрины защищены пакетами профилей АК-45. Вдоль витрин укреплены прилавки. Электропроводка открытого исполнения, устройство защитного отключения УЗО, автомат защиты, счетчик, светильники. Предназначен для организации мелко-розничной торговли из помещения на одно рабочее место. Год ввода в эксплуатацию — 2002.

Начальная цена предмета торга по лоту № 2 составляет 2 586 896 рублей. Размер задатка — 200 000 рублей.

Продавец: Торгово-производственное республиканское унитарное предприятие «Минская Фармация», расположенное по адресу: г. Минск, ул. Чаплова, 5, тел. 224 57 01, 224 46 31.

Задаток перечисляется в срок по 27 ноября 2009 года на расчетный счет № 364290000841 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код 795, ул. Мясникова, 32, УНП 100128686, получатель платежа — фонд «Минскоблгосимущество».

Подробное извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 11 сентября 2009 г. № 171.

Фотографии продаваемых объектов, а также информация об объявленном аукционе и предмете

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ 08.12.2009 г.

Фонд «Минскгоримущество» (Продавец) совместно с УП «Минский городской центр недвижимости» (Организатор аукциона) проводят повторно открытый аукцион по продаже объектов коммунальной собственности г. Минска

Лот №	1	2	3	4
Наименование и местонахождение объекта, тип и характеристика помещения	Не завершенный строительством объект — «Помещение предприятия бытового обслуживания № 1 в 9-этажном крупнопанельном жилом доме со встроенными помещениями № 6 по генплану. Микрорайон «Михалово-1» (ул. Янки Брыля, 24)	Не завершенный строительством объект — «Встроенные помещения № 1, № 2 для работы с населением в 9-12-этажном жилом доме по генплану № 36 в микрорайоне «Сухарево-2» (ул. Лобанка, 81)	Не завершенный строительством объект — «Магазин непродовольственных товаров в 9-этажном крупнопанельном жилом доме со встроенными помещениями № 6 по генплану. Микрорайон «Михалово-1» (ул. Я. Брыля, 24)	Не завершенный строительством объект — «Магазин промышленных товаров в жилом доме № 2 по генплану со встроенными помещениями. Жилой район Дружба. Микрорайон Дружба-3 (1-я очередь строительства), (ул. Наполеона Орды, 37)
Общая площадь* (м.кв.)	263,17	387,00	907,05	1203,60
Начальная цена продажи (руб.)	450 000 000	620 000 000	1 144 438 709	2 000 000 000
Сумма задатка (руб.)	45 000 000	62 000 000	114 438 709	200 000 000
Сроки оплаты объекта	Оплата за объект производится в течение 30 календарных дней с момента подписания договора купли-продажи.			

* Средние о площади объектов, не завершенных строительством, даются на основании проектно-сметной документации.

- Повторный аукцион состоится **8 декабря 2009 года в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.
- Заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка в сумме 10 % начальной цены лота предоставляются в УП «Минский городской центр недвижимости» одновременно с документами, необходимыми для участия в аукционе. Денежные средства перечисляются на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк», по Минской области, код 153001331, УНП 190398583.
- Победителем торгов по каждому лоту признается участник, предложивший наиболее высокую цену.
- Договор купли-продажи между Продавцом и Покупателем заключается

МИНСКИЙ РАЙОННЫЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 22 декабря 2009 года проводит открытый аукцион на право заключения договоров аренды земельных участков в Минском районе

	Лот 1	Лот 2	Лот 3	Лот 4	Лот 5	Лот 6	Лот 7	Лот 8	Лот 9
1 Адрес земельного участка	Минский район, Хатехинский с/с, район деревень Хатехино — Новая Беска	Минский район, район деревень Дегтяревка, Таборы	Минский район, Новодворский с/с, вблизи автодороги М-4 Минск—Могилев на 14 км (право)	Минский район, Мачулищанский с/с, г.п. Мачулищи	Минский район, Ждановичский с/с, п. Ратомка	Минский район, Папернянский с/с, д. Семково	Минский район, Шомыслицкий с/с, д. Новый Двор	Минский район, Колодищанский с/с, п. Колодищи	Минский район, Колодищанский с/с, п. Колодищи
2 Кадастровый номер	623687500001000100	623681700001000357	623684300001000329	623655500001000303	623681708601002213	623685500001000418	623688000001000345	623683403101006208	623683403101006115
3 Площадь земельного участка	14,9999 га	30,0012 га	10,0000 га	0,5004 га	0,8501 га	45,2011 га	0,6652 га	0,0299 га	0,1069 га
4 Срок аренды (лет)	51	51	49	51	40	99	51	51	50
5 Целевое назначение	Для строительства логистического центра	Для строительства логистического центра с комплексом складских сооружений	Для строительства гипермаркета с многофункциональной направленностью	Для строительства производственно-складских и технических сооружений для производства изделий медицинского назначения	Для строительства физкультурно-оздоровительного комплекса	Для строительства спортивного туристического комплекса с объектами соцульбтыта	для строительства производственной базы	под установку торгового павильона	под строительство торгового объекта
6 Сумма убытков и потеря с/х производства (рублей)	1 863 552 538	3 179 682 753	1 014 340 173	8 487 405	—	2 654 730 955	—	—	—
7 Расходы по подготовке документации (рублей)	6 449 085	4 006 284	3 623 656	1 827 820	2 151 045	5 887 558	1 464 266	560 062	1 287 967
8 Начальная цена права заключения договора аренды	359 028,60 доллара США, возможно предоставление рассрочки	718 090,71 доллара США, возможно предоставление рассрочки	1 052 744 доллара США, возможно предоставление рассрочки	35 851,36 доллара США	33 676,20 доллара США	10 315 381 доллара США, возможно предоставление рассрочки	31 174,40 доллара США	2 680,36 доллара США	16 820 265 белорусских рублей
9 Задаток (рублей)	60 000 000	120 000 000	180 000 000	10 150 000	9 540 000	2 900 000 000	8 400 000	700 000	1 600 000

	Лот 10	Лот 11	Лот 12	Лот 13	Лот 14	Лот 15	Лот 16	Лот 17
1 Адрес земельного участка	Минский район, Колодищанский с/с, п. Колодищи	Минский район, Колодищанский с/с, п. Колодищи	Минский район, Хатехинский с/с, д. Хатехино	Минский район, Колодищанский с/с, д. Юхновка	Минский район, Колодищанский с/с, д. Юхновка	Минский район, Мачулищанский поссовет, г.п. Мачулищи	Минский район, Сенчицкий с/с, д. Урожайная	Минский район, Городицкий с/с, д. Марьяново
2 Кадастровый номер	623683403101006116	623683403101006193	623687508101000738	623683405101000704	623683405101000705	623655500001000322	623686600001000220	623685204101000537
3 Площадь земельного участка	0,0347 га	0,1500 га	0,0600 га	0,0520 га	0,0264 га	1,9998 га	1,6808 га	0,0015 га
4 Срок аренды (лет)	30	50	51	50	30	51	71	50
5 Целевое назначение	под строительство магазина розничной торговли с пристроенным кафе-пиццерией	для строительства кафе и магазина под непродовольственную группу товаров	для строительства кафе	для строительства торгового объекта	под установку павильона по ремонту обуви	под строительство производственно-складских и технических сооружений для пищевого производства	для строительства гостиницы на 100 мест с рестораном на 150 мест	для установки торгового павильона
6 Сумма убытков и потеря с/х производства (рублей)	—	—	—	—	—	—	—	—
7 Расходы по подготовке документации (рублей)	572 754	602 755	661 464	737 562	548 309	3 084 162	833 751	548 309
8 Начальная цена права заключения договора аренды	4 468 676 белорусских рублей	18 573,42 доллара США	2 571,98 доллара США	4 475,90 доллара США	1 165,45 доллара США	405		

Пытанне з суседскай каналізацыяй — на кантролі ў раённай санслужбы

З аўнуца з вёскі Магілёна Уздзенскага раёна Лідзія Аляксееўна Гурская распавяла па «гарачай лініі» пра сваю набытую праблему, якая пэўна час не дае ёй спакою. Сутнасць у тым, што побач з яе домам колькі гадоў там людзі набылі даволі вялікі ўчастак (каля 50 сотак), на якім распачалі будаўніцтва новага дома. Справа, як кажуць, добрая, за людзей можна было б толькі парадвацца. Аднак потым з новымі суседзямі пачаліся праблемы.

— Нездзе ў 2008 годзе, — распавядала Лідзія Аляксееўна, — ініцыятары будоўлі пачалі ўладкаванне каналізацыі. І, нягледзячы на просьбы не «прыскакаць» блізка да майго ўчастка, новыя гаспадары пракралі каналізацыю ў 1,5 метра ад склепа і, галоўнае, калодзежа. Я звярталася з гэтай нагоды спачатку да старшыні сельскага Савета, аднак яе ўшчыўванню работнікі не паслухалі, маўляў, заказчыкі сказалі рабіць менавіта так. Давалоса звяртацца ўжо ў санстанцыю.

Паводле слоў жанчыны, прыяздаў яе прадстаўнік, які прапярэдзі гаспадароў будоўлі, што ім трэба перанесці каналізацыю на адлегласць 30 метраў ад калодзежа. Пазней спадарыня Гурская атрымала паперу-прадлісанне з санстанцыі, дзе афіцыйна пацверджалася: эксплуатаваць каналізацыю ў згаданых умовах яе суседзям забараняецца, патрэбны перанос. Праўда, казалла нам Лідзія Аляксееўна, у прадлісанні не была пазначана дата, да якой суседзі павінны былі перанесці каналізацыю на новае месца.

— Дом пакуль недабудаваны, у ім ніхто не пражывае і каналізацыяй не карыстаецца. Але ніхто яе і не пераносіў. Прадстаўнікі гаспадароў неяк адказалі, што ў іх для гэтага няма грошай. У санстанцыі адказалі, каб не хвалялася, бо калі будоўля будзе завершана, дом не прымуць у эксплуатацыю, не падпішучь гаспадарам патрэбныя паперы, пакуль яны не выканаюць прадлісанне. А калі нейкім чынам атрымаецца інакш? Я вельмі хвалюся з гэтай нагоды, — даводзіла нам заўнуца.

Праверыць выкладзеныя факты і даць рэдакцыі кампетэнтны адказ адносна сітуацыі, што ўзнікла, мы папрасілі спецыялістаў Уздзенскага раённага цэнтру гігіены і эпідэміялогіі. Разгаванне атрымалі за подпісам **выканаўца абязваж галоўнага дзяржаўнага санітарнага ўрача Уздзенскага раёна Аляксандра Андрэяўскага**.

— Па сутнасці гэтага пытання паведамляю наступнае: у сакавіку 2008 года пры разглядзе вуснога звароту Л.А. Гурскай было вызначана, што каналізацыяныя збудаванні (два калодзежы-сатпыкі) ад дому, што будоўляецца, размешчаны прыкладна ў 6 метрах ад дому заўнуцы і 30 метрах — ад яе шахтавага калодзежа.

У адпаведнасці з «Санітарнымі правіламі для сістэм водаадвядзення населеных пунктаў», адлегласць ад жылых будынкаў да сатпыкаў (памыйных ямаў) трэба прымаць не меншую за 5 метраў. Згодна з «Санітарнай аховай і гігіенічнымі патрабаваннямі да якасці вады крыніц нецэнтралізаванага пітнага водазабеспячэння населеніцтва», крыніцы нецэнтралізаванага водазабеспячэння павінны размешчацца не менш чым на 50 метраў вышэй па плыні грунтовых водаў ад наўнуцых і магчымых крыніц забруджвання (памыйных ямаў, прыборальняў, складоў угнаенняў і ядахімікатаў, каналізацыяных збудаванняў і інш.).

Далей паведамляецца, што на выніках праверкі суседзям заўнуцы накіравана прадлісанне аб неабходнасці пераносу сатпыкаў на адлегласць, не меншую за 50 метраў, ад яе шахтавага калодзежа. Зроблена гэта павінна быць да ўводу дома ў эксплуатацыю. Думаецца, Лідзія Аляксееўна можа быць спакойнай, паколькі, пішацца ў адказе, пытанне застаецца на кантролі ў Уздзенскага раённага цэнтру гігіены і эпідэміялогіі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Факт

НОВЫ МОСТ ПРАЗ СОЖ АТРЫМАЎ ІМЯ АЛЯКСАНДРА МІНІНА

У Крычаве ўрачыста адкрыццца абноўлены мост праз раку Сож.

Першы драўляны мост праз Сож у Крычаве з’явіўся ў пачатку ХХ стагоддзя. Мост на калябетонных апорах пабудавалі ў 1955 годзе, але яго габарыты сёння лічацца ўжо даволі сціплым.

Новы мост даўжыняй амаль у 300 метраў адпавядае ўсім сучасным патрабаванням: шырыня 11,5 метра, пешаходныя тратары, вялікая прапускная здольнасць. Будаўніцтва доўжылася 3 гады і каштавала 53 мільярды рублёў.

Крычаўцы вырашылі, што новы мост будзе насіць імя іх вядомага земляка, ганаровага грамадзяніна раёна Аляксандра Мініна. Ён займаў дарожным будаўніцтвам у Беларусі, займаў пасаду першага намесніка міністра транспарту і камунікацыяў, зрабіў значны ўклад у развіццё гэтай галіны.

Фермы пралётных збудаванняў са старога крычаўскага моста, якія добра захаваліся, скарыстаюцца на будаўніцтве іншага моста ў Магілёўскай вобласці. Ён таксама злучыць берагі ракі Сож, але на дарозе «Слаўгарад—Краснаполле», дзе цяпер ёсць толькі напільныя пантоны мост. Эканомія складзе 5 мільярдаў рублёў.

МАГІЛЁЎЦЫ ДУМАЮЦЬ ПРА ПОМНІК

Тапанімічная камісія Магілёва вынесла на грамадскае абмеркаванне ўсталяванне помніка выбітанаму гараджаніну.

З прапановай увекавечыць памяць беларускага нацыянальнага дзеяча ці літаратара, які нарадзіўся альбо працаваў у Магілёве, звярнуцца да ўладаў жыхар горада. У лісце на імя старшыні Магілёўскага гарадскога Савета дэпутатаў Валерыя Свістоўна ён нагадаў, што ў горадзе ёсць помнікі Аляксандру Пушкіну і Тарасу Шаўчэнку, але трэба не забывацца і на ўласную гісторыю і культуру.

Тапанімічная камісія пагадзілася з тым, што варта ўсталяваць помнік дзеячу нацыянальнай культуры, а вось каму канкрэтна і дзе — вырашаць самі гараджане. Галасаванне пачалося на гарадскім партале mycity.by.

Найбольш галасоў пакуле пададзена за Аляксандра Дзямбавецкага, губернатара Магілёўскай вобласці напрыканцы XIX стагоддзя, рэфарматара і навукоўца. Нямат адстае ад яго пісьменнік, рэдактар і кіраўнік першага беларускага ўрада Цішка Гартны, жыццё якога завяршылася ў Магілёве.

— Я ўсталяваў бы помнік этнографу Еўдакіму Раманаву, — сказаў старшыня гарадскога Савета Валерый Свістоўны. — А ўвогуле ўсталяваць помнік — гэта добрая ідэя, воль зносіць — гэта ўжо дрэнная...

— На мой погляд, помнік заслужоўвае магілёўскія летапісцы Трафім Сурта і Юрый Трубініцкі, — выказала сваё меркаванне галоўны рэдактар тэлеканала «Магілёў-2» Алена Барысва, якая таксама атрымала ліст з просьбай паспрыяць усталяванню помніка беларускаму дзеячу. — Толькі з іх летапіскаў мы ведаем пра жыццё магілёўцаў на працягу некалькіх стагоддзяў. Яны пакінулі пасля сябе літаратурны помнік, і варта цяпер адзначыць іх уклад у магілёўскую гісторыю.

Ілона ІВАНОВА.

ПРАВODЗІЦА ВАКЦЫНАЦЫЯ

Бясplatныя прышчэпкі ў Баранавічах зроблены амаль 10 тыс. чалавек — тым, хто знаходзіцца ў групе рызыкі.

Супрацьгрыпозную вакцынацыю прайшлі і 20 % вучняў горада. А вось плаціць за прышчэпку насельніцтва не спяшаецца. Platную вакцынацыю атрымалі толькі 20 чалавек. Можна, гэта звязана з тым, што прышчэпка каштуе 34 240 рублёў.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

І САМІ ЧЫГУНАЧНІКІ ТРАПЛЯЮЦЬ ПАД КОЛЫ ЦЯГНІКОЎ

На рэйках Віцебскага аддзялення Беларускай чыгуначкі сёння ўжо дзесяць чалавек загінулі. Яшчэ больш людзей было траўмавана.

Як паведаміў «Звяздзе» памочнік Віцебскага транспартнага пракурора Васіль КРАЎЧУК, там, дзе нельга, між іншым ходзяць і самі работнікі чыгуначкі. На гэта звярнулі ўвагу пракуроры і міліцыянеры падчас сумесных рэйдаў.

Некаторыя «смельцы» чыгуначнікі падчас знаходжання ў забароненых месцах у раёне чыгуначкі загінулі. Напрыклад, электрамеханік Палацкай дыстанцыі сігналацыі і сувязі ехаў на мапедзе ля чыгуначнага палатна. Не справіўся з кіраваннем і сутыкнуўся з дызель-цягніком. Ад атрыманых траўмаў памёр на дарозе ў бальніцу.

Менш чым праз два тыдні пад колы цягніка трапіў яшчэ адзін грамадзянін, ён быў траўмаваны, калі цягнік чыгуначкі рухаўся. А на станцыі Багушэўскага мужчына ў нецвярзым стане з вельмісерадам у руках вырашыў пералезці праз ройкі пад груэвым цягніком. У выніку чалавек атрымаў цяжкае траўмы, яму ампутавалі руку...

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

БОЛЬШ ЧЫМ ГРЫБОЎ У ЛЕСЕ

За выхадныя ў Маларыцкім раёне ў рукі міліцыі і памежнікаў трапіла вялікая кантрабанда.

У лесе каля в. Печкі знайшлі каля тона мёду, 120 лістоў металу для джкаратаўнага аздаблення, 10 рулонаў тканіны... — усяго на 140 млн рублёў. А ў жыхаркі в. Олтшув вывельі рознай кантрабанды (посуд, запальнікі, касметыка, радыёпрыёмнікі...) на 310 млн рублёў. А дробную кантрабанду, у межах 20—50 млн, пералічваць не буду.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

ПААБЯЦАЎ — ЗРАБІ.

А НЯМА МАГЧЫМАСЦІ ЗРАБІЦЬ — НЕ АБЯЦАЙ

Гэту прапісную ісціну нагадаў кіраўнікам органаў улады старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Зянона Ломаць, падводзячы вынікі «прамой лініі» з жыхарамі Гродзенскай вобласці.

Патэлефанавала жанчына з Ашмянаў, якая жыве ў драўляным доме на чатыры сям’і і, паводле яе слоў, з 2004 года атрымлівае адліскі з мясцовых дзяржаўных органаў, што памяншае дах і вокны. «Мяняюць» па сёння...

Зянон Ломаць назваў гэту сітуацыю «узорам чыноўніцкай фанабрыі» і скажаў, што яна будзе ўзята пад жорсткі кантроль: «Не трэба ўладае абяцаць. Чалавек звярнуўся з заявай — павінен атрымаць канкрэтны адказ: та ці іншая праблема будзе вырашана сёння альбо пазней, альбо бо можа быць вырашана. Некаторыя кіраўнікі органаў улады ў гэтым плане неадпрацоўваюць. У цэлым, мяркуючы па зваротах на сённяшнюю «прамую

лінію», я не бачу нейкіх асаблівых праблем. Але многія з іх маглі сёння і не прагучаць, калі б на месцах больш уважліва падыходзілі да разгляду ўзніклых праблем».

Падчас «прамой лініі» Зянон Ломаць непасрэдна перагаварыў з 37 абанентамі (з некаторымі, па просьбе заўнукаў, без трансляцыі на ўсю залу), а яшчэ больш за 70 зваротаў зафіксаваныя аператарамі і таксама будуць правераныя. Увогуле ж было больш за 4,5 тысячы спробаў датэлефанавацца.

— У цэлым, калі параўноўваць з іншымі абласцямі, пытанні амаль аднолькавыя, большасць датычыцца жыллёва-камунальнай гаспадаркі. — адзначыў старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю. — Аднак быў і шэраг званкоў, якія патрабуюць нашага аператыўнага ўмяшання, дадатковай праверкі. Я ўдзячны грамадзянам, якія паведамілі аб непрыстойных паводзках асобных кіраўнікоў суб’ектаў гаспадарання.

У прыватнасці, спецыялісты дзяржкантролю праверка, ці сапраўды і па чый вiне на адным з прадпрыемстваў дзелавая драўніна прыйшла ў такі стан, што цяпер прыдатная толькі на шчэпкі. Таксама разбярэцца, ці адпавядае рэчаіснасці паведамленне, што быццам у адной гаспадарцы так спазніліся з уборкай збожжя, што яго асыпалася і прарастае.

Адказваючы на пытанні журналістаў пасля «прамой лініі», Зянон Ломаць паведаміў, што з 1 студзеня 2010 года будзе дзейнічаць прэзідэнцкі Указ № 510, які сістэматызуе кантрольную дзейнасць. Камітэт дзяржкантролю, які каардынатар гэтай дзейнасці, запрасыў ва ўсіх кантрольных органаў прапанаваць па планавай праверцы суб’ектаў гаспадарання на першае паўгоддзе наступнага года. Гэта інфармацыя будзе змешчана ў інтэрнце, каб кожны суб’ект гаспадарання ведаў, калі і якія структуры будуць праводзіць праверкі.

Упарадкаванне катрольнай дзейнасці, на думку Зянона Ломаць, дасць магчымасць суб’ектам гаспадарання, незалежна ад форм уласнасці, працаваць больш спакойна і ўпэўнена. Але парусэнні заканадаўства, падкрэсліў кіраўнік Камітэта дзяржкантролю, будуць спыняцца. Пры наяўнасці аператыўнай інфармацыі будуць праводзіцца і няпланаваныя праверкі.

Вельмі важнымі для Камітэта дзяржкантролю з’яўляюцца і пытанні, звязаныя з прасоўваннем на рынках айчынных тавараў. Прадукцыя нашай вытворчасці, падкрэсліў Зянон Ломаць, павінна быць ва ўсіх без выключэння гандлёвых прадпрыемствах, прычым у асартыментах.

— Возьмем воцат. У нас два прадпрыемствы займаюцца яе вытворчасцю, прычым, толькі на спіртавай аснове, з гарантанай якасцю. Яны ў стане забяспечыць патрэбнасць рэспублікі. Але ў той

жа час завозіцца воцат з-за мяжы на сінтэтычнай аснове, — паведаміў Зянон Ломаць. — Мы цяпер займаемся гэтай праблемай і наведзем парадак.

Альбо такі прыклад. Нядаўна Камітэт дзяржкантролю правёў рэйдавыя мерапрыемствы па наяўнасці ў гандлёвай сетцы шклоачышчальнай вадкасці для аўтамабіляў. Выяўлены абуральныя факты, калі ў завезенай з-за мяжы прадукцыі да 25 працэнтаў, паводле экспертызы, складае метал, а трута ў прамым сэнсе гэта слова. Хоць на этикетцы яго наўняўнасць не пазначана.

— Вадзіцелі, перш чым купляць гэты сродак, паглядзіце, дзе ён выраблены, — раіць Зянон Ломаць. — Сёння нашы беларускія прадпрыемствы ў Смалевічах, Бабруйска і іншых вырабляюць такую прадукцыю, якая адпавядае ўсім стандартам і абсалютна бяспечная для здароўя.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ЗАЎТРА ТУРЫСТА

Як прывабіць суайчыннікаў і замежнікаў адпачываць у Беларусі?

Бывала з вамі такое: прыедзеце ў нейкае месца — як быццам усякага добра там хапае, але душа не ляжыць заставацца надоўга, а ў другое — хочацца вяртацца зноў і зноў? І як прыямаць, калі гэтым другім становіцца для сяброў ваш уласны дом...

У Беларусі, упэўнена сцвярджаюць эксперты, турыстычны патэнцыял вельмі вялікі. Што трэба дзеля таго, каб яго рэалізаваць, і чаму ў адных гэта атрымліваецца лепш, чым у іншых? Выдатнай нагодай лячэ раз паразважаць над гэтым пытаннем стар праф.тур, зладжаных дзямі Кіраўніцтвам справам Прэзідэнта Беларусі на Палессе — у Нацыянальны парк «Прыпяцкі».

Галоўнай прычынай чарговага візіту журналістаў стала адкрыццё ў парк, у цэнтры аграгарадка Ляскавічы, новага турыстычнага аб’екта — гасцініцы «Над Прыпяцкі», разлічанай на 50 месцаў. «Гэта значна пашырае магчымасці Нацыянальнага парку па прыёме гасцей і аказанні турыстычных паслуг, па экалагічным выхаванні і навучанні нашых людзей, — без лішняга сціпласці адзначае яго генеральны дырэктар Сцяпан Бамбіза. — З уяўдзенам гасцініцы мы пачнем раскручваць і абсалютна новыя нашы кірункі — пробныя туры па сафары-парку, водны турызм...».

Будаваць гатэль, спраектаваць «Гомельпраектам», без малаго два гады, і выдаткаваць на яго галоўнаму спонсару — Беларускаму

металургічнаму заводу, а таксама самому Нацыянальнаму парку — даялося больш як 15 мільярдаў беларускіх рублёў. Але вынік таго каштаваў: акрамя ўтульных нумароў, «начыненых» сучаснай мобільяй і тэхнікай, гасцям прапаноўваў мноства дадатковых паслуг — саўна з басейнам, транжорная зала, інтэр’ют-клуб, бібліятэка, міні-буоінг-лі, безумоўна, шыкоўны рэстаран, дзе ўсе прапанаваныя стравы, ад нацыянальнай кухні да экзатычнага мена, згатаваныя з прадуктаў уласнай гаспадаркі. А да гасцініцы прымыкае звязаны з Прыпяцкім штучны канал, на якім турыстаў чакае цэпалоход...

Цяпер ідзе працэс атрымання гасцініцы сяртыфіката на «чатыры зоркі». Гэта значная падзея нават для вялікага горада, не тое што для вёскі з 2100 чалавек населеніцтва; але адміністрацыя Нацыянальнага парку за «зоркамі» не гоніцца, лічыць куды больш важным, каб незалежна ад зорнасці гасцініцы ўзровень абслугоўвання ў ёй быў найлепшым — тады і госці пацягнуцца. Дык вось ён, першы сакрэт Палішынька ў турбізнэсе — гасцініцы, цэльны прыём? Так, але не толькі. «Працаваць на гэтым аб’екце нам было і складана, і надзвычай цікава. Патрабаванні заказчыкаў прад’явілі даволі жорсткія, — падзяляўся падчас экскурсіі па гасцініцы Анатоль Бабах, галоўны інжынер трэста «Палесельбуд», што займаецца непасрэдна будаўніцтвам. — І ведаецца, што я паду-

маў — каб не былі такімі жорсткімі патрабаванні, то і вынік працы быў бы зусім іншы, далёкі ад таго, што вы сёння бачыце». Перакананая: толькі так, пастаянна кантралюючы найвышэйшую якасць працы, можна забяспечыць турыстычны прыток, які ў «Прыпяцкім» — каля 15 тысяч адпачывальнікаў, экатрыстаў, рыбакі і паляўнічых штогод.

Другі немалаважны крытэрыў — цэнасць: наколькі той ці іншы тураб’ект даступны для пэўных катэгорый наведнікаў. Напрыклад, ці па кішні будзе згадана чытарок і зоркава гасцініца «Над Прыпяцкі» сярэдняму беларусу? Мяркуюць самі: нумары тут каштуюць ад 112 тысяч (2-месцавы стандарт) да 240 (люкс) у суткі. Гэта танней, чым большасць нумароў эканом-і бізнес-класа ў гасцініцах Мінска! Суседзі-расіяне такія кошты таксама ацанілі — на Новы год тэкс месцы ўжо раскуплены. Увогуле ж Нацпарк ужо мае заяўкі ад турыстаў на нумары ва ўсіх турыстычных комплексах на сакавік—май наступнага года.

На гэтым аптымістычным факце, у прыняцце, можна было б супакоіцца — бізнэс ідзе — і класіфікацыя. Але планы ў дырэктара «Прыпяцкага» амбіцыйныя: зрабіць усё, каб Ляскавічы сталі адным з турыстычных цэнтраў Беларусі. І гэта зусім не падаецца фантастыкай, калі ўлічыць, што за апошнія дзесяцігоддзі Нацыянальны парк настолькі развіўся, што наступнае на пяці старэйшым сабраў — 600-гадовай Белаежскай пушчы! Агульны гаджы былі прыбытак тут ужо складае 1 мільён долараў, а калі пашырыць спіс турыстычных аб’ектаў і спектр паслуг, то лічба яшчэ вырасце. Лёзды ёсць. Дзе? Ды пад бокам! Мнаства ідэй можна ў працы сэнсе чэрпаць з Прыпяці. Па-першае, сама рака, велічная і запаведная, з найвялікшым у свеце масівам поймаенных дубраў, і напяротна прыгожымі заліўнымі лугамі, з унікальнай «чырванакінжнай»

флорай і фаўнай — выдатная база для развіцця воднага турызму. «У вас адно з найпрыгажэйшых месцаў у свеце», — з лёгкай зайдэрасцю прызначаюць месцачам замежнікі турысты, якія падарожнічаюць па свеце не адзін дзясятка гадоў. Грэх не скарыстаць прыродныя дадзеныя!

Па-другое, трэба прыдумаць, чым здзівіць і зацікавіць гасцей. Бо некаторыя ўладальнікі аграпрад-дзіваў чамусьці дагтулы лічыць, што можна ўраціць суайчыннікаў «вясковай экзотыкай» — коннымі выездамі, прагулкамі на лодцы і паходамі ў грыбы лес. У «Прыпяцкім» такіх неурэз’ізных падыход нават не разглядаюць. Паказаць лес? У гэтым не пераўзясці Белаежскую пушчу. Ды, пэўна, і не трэба. Авоць калі «здзібіць» радныя ландшафты легендамі і паданнімі — будзе і што паказаць, і пра што расказаць. Прыгадаем хоць бы знакамітыя легенду аб трох каменных крыжах, што быццам бы прыпылі ў Тураў з Кіева супраць цячэння ракі. Цяпер навукавы аддзел Нацыянальнага парку ў супрацоўніцтве з маскоўскім краязнаўчым шукка іншыя прыпяцкія легенды. І тады зяіграе новыя фарбамі Купалле або Вадкоўшыца, напузна ж зброя мноства зацікаўленых аблоў — масавая лоўля рыбы з адначасовым прыгатаваннем проста на беразе юшкі ды іншых прысмакаў...

Што ўсё ж датычыцца лесу, дакладней, лесапалюўнічай гаспадаркі Нацыянальнага парку, то яна добра вядома не толькі беларусам і стабільна прыцягвае вялікую колькасць паляўнічых з блізкага і далёкага замежжа. Але гэта не значыць, што развіццё ў ўдасканаленне яе не трэба. У студзені 2010 года для прадстаўнікоў буйных паляўнічых агенцтваў з Аўстрыі, Швейцарыі, Германіі, Італіі і Францыі будзе зладжаны рэкламна паляўнічы тур, які дазволіць ацаніць і якасць трафеяў, і арганізацыю самога палявання. А ў перспектыве прыцягне новыя паляўнічыя групы — і адпаведна прыбытак, які пойдзе зноў жа на развіццё інфраструктуры і новых турыстычных кірункаў.

А колькі ахвотных ужо чакаюць афіцыйнага адкрыцця на базе «Прыпяцкага» першага беларускага сафары-парку! Нават нам, дарослым, цяжка было ўздзець на месцы, сустрэўшы падчас пробнага маршруту за некалькі метраў ад аўтобуса нетаропкі статак дзікоў з вывадкам забавуных маленькіх парастак — якая ж радасць гэта будзе для дзяцей, многія з якіх бачылі тых «свінак» толькі на карцінках? Неводны паход нават у самы вялікі і сучасны запар не параўнаць з гэтым адчуваннем — ніякіх вальераў і краўтаў, на асобна адрароджанай тэрыторыі і лячье гектараў прывольна жыўчэ ў адчуваюць сябе поўнымі гаспадарамі 2 тысяч дзікоў, тысяч аленяў, каля 300 ласоў, а таксама зубры, лані, казулі, зайцы, бабры... Людзі глядзяць на прыроду, прырода — на іх. Вочы ў вочы. Так часам і робяцца нечаканы адкрыцці — кіталту 100 новых відаў расліннаў, якія былі выяўдзены за апошнія два гады ў парку (раней лічылася, што на Палессі гэтыя віды ўвогуле не растуць!).

Гэты адкрыццёўнік таксама можа быць больш. Калі не сядзець на месцы, а рухацца, зберагаючы і прымяжаючы прыродныя багацці, прыдумляючы новыя ідэі. «Трэба ўсім гэтым займацца, а жыццё падкажа, куды павярнуцца», — рэзюмуе дырэктар «Прыпяцкага», і з ім нельга не пагадзіцца. Бо, у рэшце рэшт, ад людзей залежыць, якім будзе заўтра — у тым ліку і заўтра турызму. Гэта мы, людзі, робім адно месца — душыміны і незабытым, а другое — халодна-афіцыйным, адна справу — безвыніковай, а другую — паспяховай і перспектывнай. Прыпяцкай зямлі на гаспадарчых гасцініцах, працаздольных ды ініцыятыўных палешукоў пашанцавана. Можна, у тым і ёсць галоўны сакрэт турыстычнага патэнцыялу?

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ЗАБЫТАЯ МІЛАСЭРНАСЦЬ

Праведнік клапоціцца аб сваёй жывёле, сэрца ж грошнікі не ведае міласэрнасці. Кніга Прычун Саламонавых.

АХОВА жывёлы застаецца набалелай праблемай. У нас яна трымаецца, як правіла, на энтузіязме, які імікнуча дапамагаць «братам нашым меншым». Размова пойдзе не пра дзікую фаўну, якая ў паўнай ступені знаходзіцца пад аховай дзяржавы, а пра чатырохногіх, якіх мы выкідаем на вуліцу.

У Баранавічах некалькі гадоў таму Алена Александровіч разам з дачкой Ірынай стварылі грамадскую арганізацыю аховы жывёлы (ГААЖ) «Міласэрнасць», якая і была зарэгістравана ў Брэсце.

Каб дапамагчы бяздомным шарыкам ды муркам, за 16 км ад горада, за вёскай Сеўрукі, Александровічы арганізавалі на сваёй дачцы прытулак. Туды я я паехаў.

Самае першае ўражанне: сабакі ў вальерах сцятія і ў чысціні, а Алена Ігараўна з дачкой — у працы. І падалоса, што гаспадыні ўзвалілі на сябе непаспелы груз. Утрымліваць 40 сабак і 20 кошах, без істотнай знешняй дапамогі няпроста было б нават пры вялікім прыбытку, а тут даводзіцца разлічваць толькі на сябе.

А што прыкусіла Алену Александровіч пайсці на такі крок?

— У нас прапаў сабакка. Думалі, што ён згубіўся, а людзі казалі, што нядаўна ў нашым раёне горада праводзіўся адстрэл... У пошуках я трапіла на магіліны. А гэта яма, у якую скідвалі забітых сабак — карціна жахлівая. І там я убачыла чатырох шчанятяк, якія валтузіліся пры забітай маці. Які яны выжылі, цяжка сказаць, бо суку, якая жыла пры бензакалонцы, застрэлілі 12 дзён таму. Пасля гэтага выпадку жыццё маё перавярнулася і назад дарогі ўжо не было. Забрала я тых шчанят, і з той пары мы аселі на дачы, — паведаміла гаспадыня гісторыю, якая стала ў яе жыцці вызначальнай.

Узнікла задума стварыць гарадскі прытулак, які меў бы афіцыйны статус. Нават было сабра на 2500 подпісаў гараджан у падтрымку гэтай ідэі. Але ў хуткім часе Ірына, якая ўжо ўзначаліла «Міласэрнасць», зразумела, што стварыць такі прытулак няпроста. Высвятлілася, што ёй неабходна прадставіць бізнэс-план. А затым, напузна ж, узнікла б пытанне аб рэнтабельнасці пры

ДОўГАЕ РЭЖА Адной ПРАВАКЦЫІ

НІХТО НЕ ЗАБЫТЫ, НІШТО НЕ ЗАБЫТАЕ?

Удзельнікі Мінскага падполля, прадстаўлены ў студзені 1991 г. Мінскай гарадской секцыяй ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны Ісмаіля вобласці да ўзнагароджаных ганаровымі званнямі Герояў Савецкага Саюза (пасмяротна).

У гісторыі Беларусі існуюць даты, якія нягледзячы на іх адсутнасць у дзяржаўных святых календарых, маюць прыкметнае грамадскае значэнне. Да іх адносяцца афіцыйна ліквідаваныя наступствы адной нямецкай правакацыі супраць мінскіх падпольшчыкаў, здзейсненай у час Вялікай Айчыннай вайны. Абылося гэта на спецыяльным пасяджэнні ЦК КПБ (б) 20 студзеня 1942 года. Мала ці зусім невядомым старонкам той падзеі прысвечаны гэты артыкул. Існаванне па гэтым пытанні «белых плям» тлумачыцца іх працяглым замоўчаннем афіцыйнымі органамі ўлады.

«В. Нікіфараў, І. Кавалёў адстойвалі кожнага крывёю з горла, носа, вушэй»

Ваенна-гістарычная энцыклапедыя сведчыць, што правакацыя — гэта падбукторванне каго-небудзь, выкарыстоўваючы розныя сродкі, у тым ліку і чуткі пра дзеянні, якія вядуць да вялікіх чалавечых і маральна-псіхалагічных страт. Нешта падобнае адбылося ў дачыненні да мінскага патрыятычнага руху ў першы перыяд яго існавання (1941—1942 гг.).

Падполле ў беларускай сталіцы нараджалася без якіх-небудзь спецыяльных загадаў зверху. Сваю ролю ў гэтым адыграла мітусня і паспешлівае пахаджанне горада рэспубліканскім урадам і савецкімі войскамі. Тае становішча не дазволіла падрыхтаваць і ўкараніць каго-небудзь у мейсцовыя калектывы для сувязі і пачатку падпольнай дзейнасці. Арганізатарамі мінскага патрыятычнага супраціўлення сталі даваенныя раёныя супрацоўнікі і вядучыя інжынерна-тэхнічныя работнікі: І.С. Зайцаў, І.Д. Будаў, Л.Я. Адашчыў, М.А. Шугаеў, Ф.С. Кузняцоў, П.В. Сержановіч, Н.Я. Герасіменка, Д.А. Караткевіч, К.І. Хмялеўскі, М.Л. Гебелеў, А.Л. Коціцаў і іншы. Паступова патрыятычна настроеныя гараджане аб'ядналіся з падпольшчыкамі з ліку былых савецкіх вайскоўцаў і ваеннапалонных (кіраўнік І.І. Рогая, І.М. Бялоў, П.І. Антохін), вярнуў гэта (Я. Кірашэста, М.Л. Гебелеў).

Ужо ў канцы 1941 г. у час контрнаступлення савецкіх войскаў пад Масквою, падпольныя арганізацыі і групы паспяхова дзейнічалі на чыгуначным вузле, радыёзаводе, мэбэльнай фабрыцы, станкабудуўнічым заводзе імя Варашылава, плодаагароднічнай базе, цыкоўых заводах, шпіталах, дзе лчыліся савецкія ваеннапалонныя, на п'язаводе, на Камаароўцы, у Грушаўскім пасёлку. Патрыёты асаблівае значэнне надавалі прадпрыемствам і установам, якія працавалі на патрэбы фронту і акупацыйнага рэжыму.

У 1941—1942 гг. падпольшчыкі правялі дыверсіі ў Ваенным гарадку ў Чырвоным Урочышчы, на заводзе імя Чкалава, на ЦЭЦ-2, на гарбарным і дражджавым заводах, хлебазаводе «Аўтамат», на тэлефонна-тэлеграфнай станцыі, на вуліцы Куйбышава (узварвалі нямецкую казарму). У маі 1942 г. у Мінску пачала выходзіць газета-падпольшчыка «Звязда». Спробы паліцэйскіх і адміністрацыйных органаў фашысцкага рэжыму спыніць масавы патрыятычны рух жданых вынікаў не прынеслі. Гэта змяніла намерска Гітлера ў Беларусі, нямецкага гаўляйгера Куба запрасіць у Берліна дадатковую ахову для сваёй асобы, якая пасля гэтага павялічылася да 12 адборных эсэсэўскага ваяк.

У кастрычніку 1941 г. у якасці аглунагадскага кардынальнага цэнтру ўзнік Мінскі падпольны гаркам КП(б)Б. Летам 1942 г. ён склаўся з адрэалаў: ваеннага, аператыўнага (дыверсійнага), прапаганды і агітацыі, кадраў. Гаркам меў сувязь і ажыццяўляў кіруючую ролю ў дачыненні амаль да 20 партызанскіх атрадаў, у тым ліку — Нікіцна (раён Койданова, Лагойска), Луіна, Асташона, Барышава (раён Лагойска), партызанскі фарміраванні на тэрыторыі Заслаўскага, Рудзенскага, Пухавіцкага, Чэрвеньскага, Барысаўскага, Плесчанскага і іншых раёнаў. Па прапанове гаркама ў самым пачатку Сталінградскай бітвы былі ўтвораны партызанскія бригады «Штурмавая», «Стары», Нікіцна, імя Чкалава і іншы.

Вясною 1942 г. нямецкія органы бласкелі — абер, СД — змаглі «закінуць» у рады мінскіх падпольшчыкаў сакрэтную агентуру. У выніку яе здрадніцкай правакацыйнай дзейнасці ў Мінску з 25 верасня па 20 кастрычніка 1942 г. адбыліся першыя масавыя арышты ўдзельнікаў падпольнага антыфашысцкага руху. За кратамі нямецкіх турмаў аказаліся сакратар Мінскага падпольнага ГК КП(б)Б І.К. Кавалёў, члены гаркама: В.К. Нікіфараў, Д.А. Караткевіч, К.І. Хмялеўскі, А.Л. Коціцаў. Усяго пацярпела больш за 80 чалавек.

Немцы для расследавання справы мінскіх нелегалаў была створана спецыяльная крмінальная камісія. Адною з яе задач з'яўлялася аддзяленне арганізатараў і кіраўнікоў патрыятычнага супраціўлення ад простых выканаўцаў. Прафашысцкая «Беларуская газета» 23.12.1942 г. надрукавала справаздачу следчай камісіі аб заканчэнні яе працы. У інфармацыі ў апошніх радках, пасля аналізу дзейнасці падпольшчыкаў, падамляецца, што Іван Кавалёў, Вячаслаў Нікіфараў, Дамітрый Караткевіч, Канстанцін Хмялеўскі як «галюныя ворагі новай Беларусі» прыгавораны нямецкім судом «да вышэйшай меры пакарэння ў адпаведнасці з законамі ваеннага часу». Аб мужных падвёдах кіраўнікоў падполля сведчыць ліст з турмы актывнай мінскай змагаркі Віктары Рубец, у якім гаворыцца наступнае: «Вацк (В.К. Нікіфараў, — Аўт.), Іван Гаўрылаў (І.К. Кавалёў, — Аўт.), адстойвалі кожнага вака крывёю з горла, носа, вушэй».

«Прадстаўніцка Мінска, якія ўмушаюць недавер, затрымаўца» Але акупантаў не задавальняла толькі фізічнае знічэнне патрыётаў. Немцам праз «давераных асобаў» удалося даведацца аб адсутнасці цеснай сувязі паміж Мінскім антыфашысцкім падполлем і Вялікай Зямлёю. Улічваючы палітычны недавер п'язных маюскаўскіх ваенных і дзяржаўных цэнтраў да насельніцтва акупаваных тэрыторый, гітлераўскія прапагандысцкія службы былі арганізаваны, якія самі пісалі ў Берліну, «спецыяльную антыпартызанскую акцыю», скіраваную на адрыв падпольных патрыятычных сілаў Мінска ад партызанскага руху шляхам распаўсюджвання паклічніцкіх чуткаў аб арыштаваных кіраўніках падполля.

Калі адных чутак стала мала, у ход пайшлі сродкі масавай інфармацыі. У студзені 1943 г. у акупацыйных газетах «Беларуская газета», «Мінскер Цайтунг», «Рота прапаганды» у сакавіку 1943 г. — у «Антыкамуністэ» з'явіліся антысавецкія артыкулы, нібы напісаныя І.Кавалёвым. Адначасова побач з такімі артыкуламі змяшчаліся павадэнныя ад выступленняў сакратара Мінскага падпольнага ГК КП(б)Б, якія нібы мелі месца, перад рабочымі Мінскага чыгуначнага дзёла, членамі Мінскай гарадской управы, аб паездцы Кавалёва ў Германію, іншыя краіны Заходняй Еўропы. Падобныя ад пачатку да канца лжывыя інфармацыі друкаваліся ў той час, ка-

Яўген БАРАНОУСКІ, кандыдат гістарычных навук, дацэнт.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ на право заключения договора аренды земельного участка для размещения объекта строительства

№ лота	Сведения о предмете аукциона на право заключения договора аренды земельного участка для размещения объекта строительства		Условия развития инфраструктуры застраиваемой территории, характеристика расположенных на земельном участке инженерных сооружений	Условия предоставления земельного участка		
	Адрес земельного участка/ кадастровый номер/ размер/срок аренды/ арендодатель	Целевое назначение земельного участка		Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	
1.	Брестская область, Ивацевичский район, 479 (лево) на автодороге Р-43 граница РФ-Кричев-Бобрюк-Ивацевичи/ кадастровый номер 12340000001000747/ площадь 1,4879 га / срок аренды 99 лет/ арендодатель - Ивацевичский районный исполнительный комитет Тел. 8(01645) 2 13 69	Под строительство объекта придорожного сервиса (автомобильной заправочной станции, станции технического обслуживания, пункта питания, пункта постоя и охраняемой стоянки)	Участок покрыт лесом. РУП «Белтелеком» на площади 0,0804 га заняты транспортными коммуникациями (подземная кабельная линия связи). Установлены ограничения в использовании земельного участка в связи с его расположением в охранный зоне подземной кабельной линии электропередачи и радиодиффузии на площади 0,0804 га	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка; возмещение победителем аукциона: расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка; возмещение убытков в сумме 7984,03 тыс. руб., причиненных ГТУ «Барановичский лесхоз» изъятием земельного участка; права вырубкой деревьев и реализации древесины ГТУ «Барановичский лесхоз» в установленном порядке; возмещение победителем аукциона в установленном порядке потерь лесохозяйственного производства в сумме 30412,8 тыс. руб., вызванных изъятием земельного участка площадью 0,6656 га (покрытые лесом) для использования его в целях не связанных с ведением лесного хозяйства (строительство автозаправочной станции и охраняемой стоянки), перечислив их на транзитный счет инспекции Министерства по налогам и сборам по месту постановки на учет предприятия, код платежа 05202; заключение победителем аукциона с Ивацевичским райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в 2-месячный срок после принятия решения райисполкома о предоставлении ему земельного участка государственной регистрации прав на земельный участок; - получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта; осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией; снятие плодородного слоя почвы и использование его для благоустройства объекта	3 642 050	364 200

Организатор аукциона – фонд «Брестоблимушество», г. Брест, ул. Ленина, д.11, тел. (0162) 23 44 06, 21 19 82, 23 12 63, 23 44 78, 20 87 85, www.brest-region.by, e-mail: fond@brest-region.by

Аукцион состоится 18 декабря 2009 года в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 524. Для участия в аукционе приглашаются юридические лица и индивидуальные предприниматели. Для участия в аукционе необходимо подать заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с фондом «Брестоблимушество», к заявлению на участие в аукционе прилагаются документы: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на р/с 3642902530005 Головной филиал по Брестской области ОАО «Белинвестбанк», код банка 823, получатель платежа – фонд «Брестоблимушество», УНН 200020538, срок внесения – по 14 декабря 2009 года включительно; индивидуальный предприниматель – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения и засвидетельствованное в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе представители индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Порядок осмотра земельных участков осуществляется на местности по согласованию с арендодателем. Аукцион проводится при наличии двух или более участников аукциона. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Участник, ставший победителем аукциона (претендент), обязан: подписать протокол аукциона в день аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполнитель-

ным комитетом решения о предоставлении земельного участка победителем аукциона: внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготвлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, расходы, связанные с формированием земельного участка для размещения объекта строительства, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка, после чего, но не позднее 2 рабочих дней, заключить с местным исполнительным комитетом – договор аренды земельного участка.

Порядок проведения аукциона определен в соответствии с «Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договора аренды земельных участков», утвержденное постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462 с учетом требований Указа Президента Республики Беларусь от 27 декабря 2007 г. № 667 «Об изъятии и предоставлении земельных участков».

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 11, каб. 404, 405, фонд «Брестоблимушество», с 8.30 до 17.30 по рабочим дням с 18 ноября 2009 г. по 14 декабря 2009 г. включительно.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже права заключения договоров аренды земельных участков 24 декабря 2009 года в 11.00

№ лота	Сведения о предмете аукциона на право заключения договора аренды земельного участка для размещения объекта строительства		Условия развития инфраструктуры застраиваемой территории, характеристика расположенных на земельном участке инженерных сооружений	Условия предоставления земельного участка		
	Адрес земельного участка/ кадастровый номер/размер/срок аренды/арендодатель	Целевое назначение земельного участка		Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	
1	Брестская область, Кобринский район, 86 км (право) автодороги М1/Е30 Брест (Козловичи)—Минск—граница Российской Федерации (Редьки) в р-не дер. Иловск на землях РУСП «Племенной завод «Дружба» / кадастровый номер 12430000001001013 / площадь участка 0,5093 га / срок аренды 50 лет / арендодатель – Кобринский райисполком, тел. 8(01642) 2 28 11, 2 28 04, 2 20 99.	Строительство автозаправочной станции	Луговые улучшенные земли. На площади 0,0176 га имеются ограничения в использовании земли в связи с наличием подземных кабельных линий связи и радиодиффузии	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка; - возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка; возмещение потерь с/х производства в размере 11 635,5 тыс. руб.; - возмещение убытков, причиняемых РУСП «Племенной завод «Дружба» в размере 454,363 тыс. руб.; - заключение с Кобринским райисполкомом договора аренды зем. участка и осуществление в 2-месячный срок после принятия решения о предоставлении участка гос. регистрации прав на него; - начало освоения зем. участка в течение 6 месяцев с даты гос. регистрации прав на земельный участок; - получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.	1500,00 тыс. руб.	150,00 тыс. руб.
2	Брестская область, Кобринский район, 86 км (право) автодороги М1/Е30 Брест (Козловичи)—Минск—граница Российской Федерации (Редьки) в р-не дер. Иловск на землях РУСП «Племенной завод «Дружба» / кадастровый номер 12430000001001014 / площадь участка 0,5192 га / срок аренды 50 лет / арендодатель – Кобринский райисполком, тел. 8(01642) 2 28 11, 2 28 04, 2 20 99.	Строительство автозаправочной станции	Пахотные земли. Ограничений в использовании земли нет	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка; - возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка; возмещение потерь с/х производства в размере 20287,7 тыс. руб.; - возмещение убытков, причиняемых РУСП «Племенной завод «Дружба» в размере 203,688 тыс. руб.; - заключение с Кобринским райисполкомом договора аренды зем. участка и осуществление в 2-месячный срок после принятия решения о предоставлении участка гос. регистрации прав на него; - начало освоения зем. участка в течение 6 месяцев с даты гос. регистрации прав на земельный участок; - получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.	1500,00 тыс. руб.	150,00 тыс. руб.
3	Брестская область, Кобринский район, 68 км (право) автодороги М1/Е30 Брест (Козловичи)—Минск—граница Российской Федерации (Редьки) в р-не дер. Иловск на землях СПК «Быстрица» / кадастровый номер 12438250001000011 / площадь участка 0,5095 га / срок аренды 50 лет / арендодатель – Кобринский райисполком, тел. 8(01642) 2 28 11, 2 28 04, 2 20 99.	Строительство автозаправочной станции	Участок покрыт лесом. На площади 0,0394 га имеются ограничения в использовании земли в связи с наличием подземных кабельных линий связи и радиодиффузии	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка; - возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка; возмещение потерь с/х производства в размере 9885,5 тыс. руб.; - заключение с Кобринским райисполкомом договора аренды зем. участка и осуществление в 2-месячный срок после принятия решения о предоставлении участка гос. регистрации прав на него; - начало освоения зем. участка в течение 6 месяцев с даты гос. регистрации прав на земельный участок; - получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.	1500,00 тыс. руб.	150,00 тыс. руб.
4	Брестская область, Кобринский район, 68 км (право) автодороги М1/Е30 Брест (Козловичи)—Минск—граница Российской Федерации (Редьки) в р-не дер. Иловск на землях СПК «Быстрица» / кадастровый номер 12438250001000011 / площадь участка 0,5202 га / срок аренды 50 лет / арендодатель – Кобринский райисполком, тел. 8(01642) 2 28 11, 2 28 04, 2 20 99.	Строительство автозаправочной станции	Луговые улучшенные земли. Ограничений в использовании земли нет	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка; - возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка; возмещение потерь с/х производства в размере 9885,5 тыс. руб.; - заключение с Кобринским райисполкомом договора аренды зем. участка и осуществление в 2-месячный срок после принятия решения о предоставлении участка гос. регистрации прав на него; - начало освоения зем. участка в течение 6 месяцев с даты гос. регистрации прав на земельный участок; - получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.	1500,00 тыс. руб.	150,00 тыс. руб.

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ по продаже права заключения договора аренды земельного участка 24 декабря 2009 года в 11.30

№ лота	Сведения о предмете аукциона на право заключения договора аренды земельного участка для размещения объекта строительства		Условия развития инфраструктуры застраиваемой территории, характеристика расположенных на земельном участке инженерных сооружений	Условия предоставления земельного участка		
	Адрес земельного участка/ кадастровый номер/размер/срок аренды/арендодатель	Целевое назначение земельного участка		Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	
1	Брестская область, г. Кобрин, ул. Торговая, 33А/ кадастровый номер 124350100001005844 / площадь участка 0,0874 га / срок аренды 50 лет / арендодатель – Кобринский райисполком, тел. 8(01642) 2 28 11, 2 28 04, 2 20 99.	Строительство и обслуживание магазина продовольственных товаров	Участок покрыт древесно-кустарниковой растительностью. Ограничений в использовании земли нет	- внесение победителем аукциона платы за право заключения договора аренды земельного участка в течение 10 рабочих дней со дня принятия решения о предоставлении земельного участка; - возмещение расходов, связанных с проведением аукциона и формированием земельного участка; - заключение с Кобринским райисполкомом договора аренды зем. участка и осуществление в 2-месячный срок после принятия решения о предоставлении участка гос. регистрации прав на него; - начало освоения зем. участка в течение 6 месяцев с даты гос. регистрации прав на земельный участок; - получение в установленном порядке разрешения на проведение проектно-изыскательских работ и разработку строительного проекта на строительство объекта в срок, не превышающий 2-х лет; - осуществление строительства объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.	3334,22 тыс. руб.	333,00 тыс. руб.

Аукционные торги состоятся 24 декабря 2009 года по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний, 1 этаж.

Для участия в аукционе приглашаются юридические лица и индивидуальные предприниматели. Для участия в аукционе необходимо подать заявление на участие в аукционе по установленной форме и подписанное соглашение с Кобринским райисполкомом, к заявлению на участие в аукционе прилагаются документы: копия платежного поручения (с отметки банка отправителя об исполнении) о внесении задатка на расчетный счет 3632002160014 в филиале № 113 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 237, УНП 200042468, получатель – Кобринский райисполком, — по 18 декабря 2009 включительно; индивидуальный предприниматель – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования; представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица; представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения и засвидетельствованное в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов на участие в аукционе представители индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность. Индивидуальные предприниматели и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задаток в размере, установленном для предмета аукциона с наибольшей начальной ценой. Порядок осмотра земельных участков осуществляется на местности по согласованию с арендодателем. Аукцион проводится при наличии двух или более участников аукциона. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену.

Участник, ставший победителем аукциона (претендент), обязан: подписать протокол аукциона в день аукциона; в течение 10 рабочих дней со дня принятия Кобринским исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка победителем аукциона: внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготвлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, расходы, связанные с формированием земельного участка для размещения объекта строительства, в том числе с государственной регистрацией в отношении создания земельного участка, и выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка, после чего, но не позднее 2 рабочих дней, заключить с местным исполнительным комитетом договор аренды земельного участка.

Порядок проведения аукциона определен в соответствии с «Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договора аренды земельных участков», утвержденное постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462 с учетом требований Указа Президента Республики Беларусь от 27 декабря 2007 г. № 667 «Об изъятии и предоставлении земельных участков».

Заявления на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, пл. Ленина, 3, райисполком, каб. 110 с 8.00 до 16.00 по рабочим дням по 18 декабря 2009 г. включительно. Тел. для справок 8(01642) 2 28 11, 2 28 04, 2 20 99.

«Кіно павіна быць запатрабаваным моладзю»

МІНІСТР культуры Павел Латушка на запрапанаванай прэс-канферэнцыі напярэдадні адкрыцця «Лістапада» прызнаў журналістам, што кіно любіць і па магчымасці паглядзіць як мага больш фільмаў з заўважнымі праграмамі.

— Я люблю кіно. На жаль, у мяне не так шмат часу застаецца, каб яго глядзець, але прынамсі за навінкамі кінастудыі «Беларусьфільм» я стараюся сачыць. У праграме «Лістапада» я ў першую чаргу паглядзеў бы фільм «Цар» Лунгіна, а таксама польскія кінастужкі. З Польшчай мяняе звычайна больш чым 10-гадовая дыпламатычная праца ў гэтай краіне, таму іх кінамастаграф мне таксама цікавы.

— Як значыць міністр, гадоўнае на сёлённым кінафестывалі — «гэта жаданне зрабіць добры, варты еўрапейскага ўзроўню, кінафестываль. Падтрымка Прэзідэнта, падтрымка ўрада і падтрымка горада — былі вызначальнымі ў гэтым працэсе. І я ўпэўнены, што фестываль прыедзе на высокім узроўні. Сам факт таго, што на фестываль будзе прэзентавана больш за 160 кінапрац з 52 краін свету (а гэта рэкорд за ўсю гісторыю фестывалю), сведчыць пра гэта».

— Беларусь на конкурсных паказах будзе прэзентаваная двума фільмамі. Адзін з іх пра вайну. Як Вы ставіцеся да такіх фільмаў?

— Тама вайны для Беларусі — сваячэнная, я бачыў дастаткова шмат фільмаў, прысвечаных і Вялікай Айчыннай, і Другой сусветнай войнам. Для нас вельмі важна, каб маладзе пакаленне памятала пра гэтыя трагічныя падзеі, падзеі, звязаныя з нашай былой сумеснай гісторыяй. І падзеі, звязаныя з гісторыяй беларускай зямлі і беларускага народа. На гэту трагедыю мы не маем права забыцца і вельмі важна, каб у кінамастацтве яна прэзентавалася. Але вельмі важна рабіць у гэтай галіне такое кіно, якое б разналі было запатрабавана маладымі людзьмі. Трэба рабіць такія спектаклі і здымаць такое кіно, якое б зайшло ў душу маладому чалавеку, і гэта вельмі важна. Адна з тэм таксама тое, што кінастудыя «Беларусьфільм» запрацавала сістэмна (вытворчасць кіно мае сістэмны характар). Важна, што з'яўляюцца новыя працы, працуюць новыя беларускія рэжысёры. Шмат здымаюць украінскія і расійскія артысты, але заздэніваем і новых маладых беларускіх артыстаў. Я думаю, што працэс прыедзе да таго, што якасць кіно і запатрабаванасць такога кіно павяліцца. Я ў гэтым упэўнены.

Ёсць пытанні? Тэлефануйце... Доктар адкажа

На гэтым тыдні дзяжурчыца на тэлефоннай «гарачай» лініі Міністэрства аховы здароўя (222 70 00) плянуе:

18 лістапада — вядуць спецыяліст аддзела першаснай медыка-сагітарнай дапамогі Міністэрства аховы здароўя **Таццяна Мікалаеўна УСКОВА**.

19 лістапада — начальнік аддзела ліцэнзавання фармацэўтычнай дзейнасці Міністэрства аховы здароўя **Вольга Пятроўна ШЫСЯНД**.

20 лістапада — намеснік дырэктара РНЦ «Кардыялогія» **Аляксандр Рыгоравіч БУЛГАК**.

У графіку магчымых змяненняў.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» ИНФОРМИРУЕТ

В извещении о проведении 27 ноября 2009 года 93-го открытого аукциона на право заключения договора аренды (сроком на 5 лет) нежилых неиспользуемых помещений коммунальной собственности г. Минска (газета «Звязда» от 14 ноября 2009 г.) вместо «Аукцион состоится 27 ноября 2009 в 11.00» **читать «Аукцион состоится 27 ноября 2009 в 11.30».**

Телефон для справок **227 40 22.**

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ» ИНФОРМИРУЕТ

В извещении о проведении 27 ноября 2009 года открытого аукциона № 05-А-09 на право заключения договора аренды земельных участков в г. Минске (газета «Звязда» от 23.10.2009, газета «Вечерний Минск» от 23.10.2009) вместо «Аукцион состоится 23 ноября 2009 года в 11.00» **следует читать «Аукцион состоится 23 ноября 2009 года в 10.00».**

(Заканчанне. Пачатак на 1-й стар.)
А калі да нас прыязджаюць такія асобы, як легендарная актрыса Таццяна Дароніна, — ну дакладна не проста так!.. Народная артыстка СССР назвала «Лістапад» лепшым сярэд фестывалю, сказала шмат цэльных слоў пра беларускі народ, які спазнаў шмат цяжкасці ў захаванні маральнаму аснову. Але пагадзіцеся, было б несправядліва, калі б прысутныя не пачулі пяшчотных дароніцкіх інтанацыяў. І яны былі — артыстка са сцэны прачытала доўгі і прачулы верш Ясеніна.

Але сапраўдным героем стаў народны артыст Беларусі Генадзь Гарбук. Адкрыццё сёлётнага адкрыцця: спецыяльны прыз Прэзідэнта Беларусі «За захаванне і развіццё традыцый духоўнасці ў кіно» застаўся ў Беларусі. Гэта справядліва, бо духоўнасць беларускага народа бярэ пачатак ад асветніцы Ефрасініі Полацкай, і сам Генадзь Міхайлавіч прызнаўся, што прыняў біблейскі запавет, паводле якога чалавеку ўласціва імкнуча да святла, дабыні і прыгажосці. Міх іншым, артыст, які сёлета адзначыў свой 75-гадовы юбілей, паставіўся да ўзнагароды не толькі як да адзнакі таго, што было зроблена раней, але як да авансу на будучыню: «Калі параўноўваць нашы дасягненні ў навуцы, тэхніцы і ў кіно, то мы ў даўгу перад нашай дзяржавай». Беларускім кіно ёсць да чаго імкнуча, і сам Генадзь Міхайлавіч гатовы дапамагчы — вось хоць у працягу «Белых росаў» сыграць...

Відавочна, што з думкамі пра будучыню беларускага кіно стваралася новая канцэпцыя кінафестывалю: яно неўзабаве адзначыць 85-годдзе, але вельмі актыўна запэўнівае гледача,

Культурнае жыццё БЕЛАРУСІЯ МУЗЕІ ПАЛЮБІЛІ РАМАНТЫКУ

Чаму і не, калі праца ў вечаровы час дапамагае павялічыць колькасць наведвальнікаў?

Пра гэта сведчаць першыя вынікі ацэчкі «Вечар у музеі», якая ладзіцца па ініцыятыве Міністэрства культуры Беларусі. Толькі за першы месяц, яна стала ажыццяўляцца, музеі краіны ў вечаровы час наведвалі 700 чалавек.

Лічба, магчыма, і не нават вялікая, але яна нахлінула супрацоўнікаў музеяў і надалей працаваць у такім рэжыме. Але гэта не значыць, што да 21 гадзіны будучы працаваць усе сталічныя музеі штодня. Толькі адзін вечар у тыдзень можна правесці ў музеі да 21 гадзіны, і толькі ў нейкім канкрэтным музеі. У Міністэрстве былі складзены адпаведныя графік, які музей у які дзень будзе працаваць даўжэй. Зразумела, вечаровая праграма дэталёва прадумваецца і складаецца загалд: гэта могуць быць і канцэрты беларускіх старажытных песень, і гістарычныя тачны, і сустрэчы з тэмамі, і майстар-класы, а таксама і адкрыццё новых выстаў.

Ларыса ЦІМОШЫК.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНОГО УЧАСТКА В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ ГРАЖДАНАМ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

28.12.2009 г. в 10.00 в здании **Путришковского сельского исполнительного комитета (д. Путришки, ул. Тарханова, 49)** состоится аукцион по продаже земельного участка в частную собственность гражданам Республики Беларусь для строительства и обслуживания многоквартирного, блокированного жилого дома.

Номер лота	Кадастровый номер и адрес земельного участка	Площадь земельного участка, га	Целевое назначение земельного участка	Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.	Подлежащие возмещению расходы, связанные с проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения, белорусских рублей
1	422088009601000426	0,1779	Для строительства и обслуживания жилого дома	5 133 499	513 350	2 500 000

Для участия в аукционе гражданин (лично либо через своего представителя) со дня опубликования настоящего извещения и до **17.00 21 декабря 2009 г.** представляет в комиссию по организации и проведению аукциона по адресу: д. Путришки, ул. Тарханова, 49 документы: заявление на участие в аукционе с указанием кадастрового номера и адреса земельного участка;

копию платежного поручения о внесении задатка в размере 10% от начальной цены предмета аукциона на расчетный счет Управления ГК по Гродненской области МФ РБ р/с № 360051411010160 в филиал № 400 «АСБ «Беларусьбанк», г. Гродно, код 752, назначение платежа 04901, УНН 500563252, с отметкой банка о его исполнении;

гражданин — копию документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

представитель гражданина — нотариально удостоверенную доверенность, документ, удостоверяющий личность.

Осмотр земельного участка осуществляется претендентом на участие в аукционе в сопровождении члена комиссии по организации и проведению аукциона в любое согласованное ими время в течение установленного срока приема заявлений.

Контактные телефоны: (8 044) 79 49 306, (8 0152) 917 542, 917 421.

Аукцион проводится при наличии не менее двух участников. Аукцион проводится в порядке, определенном Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Победитель аукциона в течение 10 рабочих дней со дня принятия исполкомом решения о предоставлении победителю земельного участка вносит плату за предмет аукциона на расчетный счет Управления ГК по Гродненской области МФ РБ р/с № 360051411010160 в филиал № 400 «АСБ «Беларусьбанк», г. Гродно, код 752, назначение платежа 04901, УНН 500563252, а также возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и подготовкой документации, необходимой для его проведения (сумма, указанная в графе 7, подлежит корректировке исходя из фактических затрат) — на расчетный счет Управления ГК по Гродненской области МФ РБ р/с № 360051411010160 в филиал № 400 «АСБ «Беларусьбанк», г. Гродно, код 752, назначение платежа 04616, УНН 500563252. Победитель аукциона в двухмесячный срок после принятия исполкомом решения о предоставлении победителю земельного участка обязан осуществить государственную регистрацию прав на земельный участок.

ГОМЕЛЬСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЙ ФОНД ГОСУДАРСТВЕННОГО ИМУЩЕСТВА

проводит 22 декабря 2009 г. аукцион по продаже объектов недвижимости государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества

ЛОТ № 1
Законсервированные здания и сооружения пансионата «Кристалл» (бывший детский реабилитационный оздоровительный центр «Кристалл») и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: — административный корпус, лечебный корпус, два спальных корпуса, столовая, хозяйственный блок, туалет, девять дачных беседок, два навеса, КНС, котельная, сети электроснабжения, водопровод с пожарным резервуаром, канализация, теплотрасса, асфальтобетонные покрытия и ограждения.

Местонахождение: вблизи д. Терюха Гомельского района Гомельской обл.

Условия использования: — для курортно-санаторно-оздоровительного назначения.

Земельный участок 6,9652 га, имеет ограждения в использовании (водоохранный зона реки Терюха). **Срок аренды земельного участка 25 лет.**

Начальная цена единого предмета аукциона — 1 072 666 634 руб., в т.ч. имущества — 1 065 625 685 рублей (снижена на 20%), право заключения договора аренды земельного участка — **7 040 949 рублей.** Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **359 245 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 100 000 000 рублей.

Продавец: имущества — РАУП «Гомельское ПО «Кристалл», тел. (0232) 37 75 47, 79 03 99, права заключения договора аренды земельного участка — Гомельский районный исполнительный комитет, тел. (0232) 36 22 10.

ЛОТ № 2
Капитальное строение (здание склада красок), инв. № 342/С-12345 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание каркасное одноэтажное, стены — силикатные блоки, фундамент бетонный, общая площадь 35,6 кв. м, год постройки — 1989.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных, коммунально-складских целей

Земельный участок 0,1588 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 9 417 432 руб., в т.ч. имущества — 5 715 782 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **3 701 650 руб.** Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **693 230 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 900 000 рублей.

ЛОТ № 3
Капитальное строение (здание материального склада), инв. № 342/С-56304 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание одноэтажное, стены — сборные ж/бетонные панели, фундамент бетонный ленточный, кровля шиферная, общая площадь 506 кв. м, год постройки — 1988.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных и коммунально-складских целей.

Земельный участок 0,1588 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 66 178 003 руб., в т.ч. имущества — 62 476 353 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **3 701 650 руб.** Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **682 285 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 6 500 000 рублей.

ЛОТ № 4
Капитальное строение (здание административного корпуса), инв. № 342/С-212 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание кирпичное двухэтажное, фундамент бетонный, кровля шиферная, общая площадь 506 кв. м, год постройки — 1988.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных и коммунально-складских целей.

Земельный участок 0,2800 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 273 459 183 руб., в т.ч. имущества — 266 932 353 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **6 526 830 руб.**

этажное, фундамент бетонный, кровля совмещенная, общая площадь 794 кв. м, год постройки — 1963.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных и коммунально-складских целей.

Земельный участок 0,0854 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 212 277 140 руб., в т.ч. имущества — 210 286 460 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **1 990 680 руб.** Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **696 404 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 21 000 000 рублей.

ЛОТ № 5
Капитальное строение (здание компрессорной), инв. № 342/С-225 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание кирпичное одноэтажное, фундамент бетонный, кровля шиферная, общая площадь 459 кв. м, год постройки — 1978.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных и коммунально-складских целей.

Земельный участок 0,1098 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 86 810 966 руб., в т.ч. имущества — 84 251 516 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **2 559 450 руб.** Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **756 326 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 8 000 000 рублей.

ЛОТ № 6
Капитальное строение (здание автозаправочной станции), инв. № 342/С-217 и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здание кирпичное одноэтажное, фундамент бетонный, кровля совмещенная, общая площадь 52 кв. м, год постройки — 1994.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных и коммунально-складских целей.

Земельный участок 0,1059 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 23 159 538 руб., в т.ч. имущества — 20 690 998 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **2 468 540 руб.** Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **646 921 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 2 000 000 рублей.

ЛОТ № 7
Капитальные строения (здание склада, инв. № 342/С-19463, помещение шинно-монтажного участка с гаражом, инв. № 342/С-228, помещение кузнечно-сварочного отделения, инв. № 342/С-227, здание отделения по ремонту прицепов, инв. № 342/С-226, здание цеха разборки автомобилей, инв. № 342/С-19464) и право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества.

Сведения о предмете аукциона: здания кирпичные одноэтажные, фундамент бетонный ленточный, общая площадь 1266,6 кв. м, год постройки — 1976—1990.

Местонахождение: Гомельская область, г. Светлогорск, ул. Заводская, 12.

Условия использования: для производственных и коммунально-складских целей.

Земельный участок 0,2800 га. Срок аренды земельного участка 50 лет.

Начальная цена единого предмета аукциона — 273 459 183 руб., в т.ч. имущества — 266 932 353 руб., право заключения договора аренды земельного участка — **6 526 830 руб.**

Расходы, связанные с формированием земельного участка и государственной регистрацией в отношении этого участка, составляют **779 417 руб.**

Задаток, вносимый участником, — 27 000 000 рублей.

По лотам 2–7 продавец: имущества — республиканское дочернее авторитарное унитарное предприятие «Автобусный парк № 5» тел. (02342) 2 76 37, права заключения договора аренды земельного участка — Светлогорский районный исполнительный комитет, тел. (02342) 2 09 85.

Организатор аукциона — фонд «Гомельоблимушество», г. Гомель, проспект Ленина, 3, контактные телефоны (0232) 70 14 72, 74 90 27.

Аукцион проводится 22 декабря 2009 г. в 11.30 по адресу: г. Гомель, проспект Ленина, 3.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Желающим участвовать в аукционе необходимо в срок до 17.00 18 декабря 2009 г. заключить с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон и представить организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе по установленной форме; заверенную банком копию платежного поручения, подтверждающую внесение задатка на счет организатора аукциона, указанный в извещении; копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицам — доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); иностранным юридическим лицам — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем иностранного юридического лица или иностранного гражданина, лица без гражданства — легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык; представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенная доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе участнику или их представителю предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Организатор аукциона вправе снять объект с торгов до объявления его проданным.

Задаток перечисляется на расчетный счет фонда «Гомельоблимушество» № 3642927330048 в филиале № 300 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гомель, код МФО 15101661, УНН 400243904. Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, проспект Ленина, 3, фонд «Гомельоблимушество», ком. 406 с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по рабочим дням по 18 декабря 2009 г. включительно.

Заключительная регистрация участников 22 декабря 2009 г. с 10.00 до 11.15.

Победитель аукциона в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполкомом решения о предоставлении ему земельного участка, обязан внести плату за право заключения договора аренды земельного участка, возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, расходы, связанные с формированием земельного участка, в том числе с государственной регистрацией создания земельного участка.

После совершения победителем аукциона названных платежей, но не позднее 2 рабочих дней, с ним продавцом заключается договор купли-продажи недвижимого имущества, а местным исполнительным комитетом — договор аренды земельного участка. Оплата за приобретенный объект осуществляется в течение 30 календарных дней после подписания договора купли-продажи.

Информация о продаваемых объектах расположена на сайте Гомельского облисполкома: www.gomel-region.by, и сайте Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь: www.gki.gov.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже объектов республиканской собственности и права заключения договоров аренды земельных участков для обслуживания продаваемого недвижимого имущества

Лот № 1	Капитальные строения, инв. №№: 411/С-6614; 411/С-6615, расположенные по адресу: Гродненская обл., Берестовицкий р-н., Пархимовский сельский совет, д. Людзиново, и право заключения договоров аренды земельных участков с кадастровыми номерами 420483200001000020 площадью 0,3170 га и 420483200001000022 площадью 0,0672 га сроком на 50 лет.
Начальная цена предмета аукциона — 23 591 843 руб., сумма задатка — 2 359 000 руб.	
Продавец недвижимого имущества: РУП «Гродноэнерго», контактные телефоны: (80152) 75 53 00; 75 54 41	

Сведения об объектах недвижимости: капитальные строения, инв. №№: 411/С-6614 — конюшня — 1928 г., 1 эт., б/утовое, общая площадь 122,0 кв.м, инженерные коммуникации отсутствуют; 411/С-6615 — водонапорная башня — 1966 г., металлическая, высота 10,0 м, емкость бака 15 куб.м.

Условия использования недвижимого имущества: вовлечение в хозяйственный оборот в течение 1 года с момента заключения договора купли-продажи

Условия использования земельного участка, ограничения по использованию: заключение победителем аукциона с Берестовицким райисполкомом договора аренды земельного участка и осуществление в двухмесячный срок со дня получения решения (выписки из решения) о предоставлении ему земельных участков государственной регистрации прав на земельные участки; получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения Берестовицкого райисполкома на проведение проектно-изыскательских работ в случае изменения функционального назначения объекта; осуществление строительства в сроки, определенные проектно-сметной документацией

Организатор аукциона: Гродненский областной территориальный фонд государственного имущества (Фонд «Гроднооблимушество»), 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, тел. (8 0152) 74 53 86, 72 15 29, 74 53 82 (время работы с 8.30 до 13.00 и с 14.00 до 17.30, кроме выходных и праздничных дней)

1. Аукцион состоится 17 декабря 2009 года в 11.00 по адресу: 230023, г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.

2. Аукцион является открытым, его участниками могут быть граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, а также иностранные инвесторы.

3. Заявления на участие в аукционе принимаются Организатором аукциона по 14 декабря 2009 года до 16.00 по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39, кабинет 6.

К заявлениям прилагаются следующие документы: — заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет Организатора аукциона — Фонда «Гроднооблимушество» № 364290000187, МФО 152101752 в филиале 400 Гродненского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, УНП 500044549;

— юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем — копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

— иностранным юридическим лицом — копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

— иностранным гражданином или лицом без гражданства — документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованный в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык;

— представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) — доверенность, выданная в установленном законодательстве порядке, при необходимости легализованная в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявителем (его представитель) предъявляют документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица также — документ, подтверждающий его полномочия. Представителем юридических лиц просьба иметь при себе учредительные документы.

4. Желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектами продажи.

5. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона (продажа конкретного предмета аукциона) в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения, имеет право снять предмет аукциона с аукциона в любое время до объявления его проданным.

6. Аукцион по конкретному предмету аукциона признается несостоявшимся, если:

— заявление на участие в нем по конкретному предмету аукциона подано менее чем двумя участниками;

— ни один из его участников после трехкратного объявления первой цены не поднял аукционный номер;

— ни один из его участников в соответствии с решением комиссии по проведению аукциона не был признан победителем.

7. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику (далее — претендент на покупку) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

8. Не допускается начало торгов и продажа предмета аукциона по начальной цене. После объявления очередной цены аукционист называет номер участника аукциона, который первый поднял аукционный номер, и указывает на него, а затем в соответствии с

Купляй беларускае!

3. «АКВАДЗІЎ»: ДА ВЫШЫНЬ СМАКУ

«АКВАДЗІЎ» АСАБЛІВУЮ ЎВАГУ НАДАЕ СМАКАВЫМ ЯКАСЦЯМ СВАЁЙ ПРАДУКЦЫІ

Дзякуючы працы калектыву прадпрыемства ўпэўнена займае лідзіруючы пазіцыі ў сваёй галіне. Пра гэта сведчаць не толькі дынаміка вытворчых паказчыкаў, але і ўзнагароды і дыпломы. Яны апошнім часам рэгулярна прысуджаюцца прадукцыі завода на розных конкурсах і выставах. Генеральны дырэктар завода А.Л. Рымашэўскі дэманструе ўзнагароды.

Некалькі слоў пра тое, што не бачыць спажывец прадукцыі «Аквадзіва». А ён не бачыць як і з чаго вырабляецца напоі, якія выкарыстоўваюцца тэхналогіі, не бачыць і новае абсталяванне, аналагаў якога яшчэ няма ў Беларусі.

Кожны вопытны спецыяліст са стажам на «Аквадзіве» (а такіх тут пераважна большасць) вам скажа, што на якасць моцных напояў у першую чаргу ўплываюць два галоўныя кампаненты: спірт і вада. На шчасце вытворцаў з Малайзіі і Індыі, у іх побач, як кажуць, пад рукой чыстая і падыходзячая па ўсім параметрах крыніца вады. Але ўсё ж нават назначаныя прымесі могуць паўплываць на якасць прадукту. Таму на заводзе праведзена вялікая работа па атрымліваць водападрыхтоўкі. Сёння вада перш чым злучыцца са спіртам, праходзіць складаны і эфектыўны працэс ачысткі. Дарэчы, водападрыхтоўка заўсёды была ў цэнтры ўвагі спецыялістаў завода. Работа гэта вядзецца пастаянна. Нядаўна ўсталювалі новае абсталяванне па абезжелезванню вады, ачышчальны ад прымесяў і г.д.

Але на гэтым работа па вытворчасці прадукту не спыняецца. Яна працягваецца згодна з рэцэптурай шляхам апрацоўкі будучага напою крэмам, сэрбром. Усё робіцца для таго, каб прадукт атрымаўся смачным і якасным, са сваім непаўторным і пазнавальным адценнем смаку. Таму на «Аквадзіве» асаблівую ўвагу надаюць смакавым якасцям сваёй прадукцыі. Гэта, калі казаць проста, успрыняцце смакавых якасцяў таго ці іншага прадукту харчавання, смакавыя адчунванні. У адпаведнасці з імі спажывец і фарміруе сваё ўспрыняцце, у дадзеным выпадку, напою.

Шэраг напою выпускаецца з ужываннем ароматызаваных

спіртоў, якія вырабляюцца на базе натуральных кампанентаў з садавіны, а не шляхам выкарыстання штучных эсэнціяў і ароматызатараў. Гэта «Аквадзіў» з водарам аніса, «Аквадзіў» з водарам апельсіна, «Аквадзіў» з водарам чорнай парэчкі і г.д. Тут увесць час памятаюць, што канкурэнты таксама, як і гэта ні дзіўна, на першай стадыі вытворчасці.

На заводзе невыпадкова ўкаранёна тэхналогія «мяккага разварвання» збожжа. Гэта схема сёння з'яўляецца самай перадавой у лікёра-гарэлачнай вытворчасці і яе выкарыстоўваюць на выдучых прадпрыемствах галіны Расіі, Украіны, краін Еўрапейскага саюза. Пры традыцыйнай схеме разварвання зерня адбываецца пры тэмпературы 120 градусаў, а па новай — 70—90 градусаў. Гэта дазваляе больш эфектыўна выводзіць розныя лютучыя прымесі, якія негатыўна ўплываюць на смак спірту.

Атрымліваецца якасны спірт дапамагае таксама тэхналогія вакуумнага ахалоджвання сыравіны. Пры рабоце з ёй на заводзе актыўна выкарыстоўваецца і прыродны фермент (соладавае малачко), якое атрымліваецца на аснове прарошчаных зярнят соладавага ячменю, проса, аўса.

І яшчэ адно правіла «Аквадзіва» — з самага пачатку пастаўляць на рынак толькі якасную прадукцыю. Вельмі безадказна спадзявацца на тое, што потым дарабіць, дацягнуць, дапрацаваць і г.д. Таму даражыць гандлёвай маркай, усямерна падтрымліваць яе аўтарытэт, значыць, разлічваць на камерцыйны поспех новых прадуктаў.

Леанід ТУГАРЫН. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Сярод галоўных аўтараў здымачкаў «Аквадзіва», безумоўна, спецыялісты. Ад іх шмат у чым залежыць стварэнне канкурэнтаздольнай прадукцыі. Яны імяцца прытрымлівацца народных традыцый вырабу напою, выкарыстоўваюць даўнія рэцэпты. Творца і эфектыўна працуюць намеснік дырэктара па вытворчасці З.І. Монад, загадчык лабараторыі В.В. Шчасная, галоўны інжынер М.М. Пашкоўскі, галоўны тэхналаг І.С. Юрчанка.

ПРАЗМЕРНАЕ УЖЫВАННЕ АЛКАГОЛЮ ШКОДЗІЦЬ ЗДАОУЮ

Прафілактыка і лячэнне Жыватворны эфект суданскай ружы і японскіх грыбоў

Супраць стомленасці і вірусаў, для добрай мікрафлоры і высокага тонусу — бялагічна актыўныя дабаўкі натуральнага паходжання айчынных вытворчасці

МЕДЫЦЫНА сведчыць пра тое, што сярэднястатыстычны працуючы грамадзянін Беларусі хутка стамляецца, нярэдка знаходзіцца ў стане працяглай стомленасці. Можна меркаваць, што падобная праблема ўласціва і работнікам сельскай гаспадаркі. Словам, усім нам. Вядома і тое, што калі мы своечасова не атрымаем належнае дапамогу, згадане парушэнне пераўраўнаважанае хранічнае, а яна суправаджаецца парушэннем нс, пугаршэннем памяці, галаўным болем, мышцйнай слабасцю і г.д. Словам, арганізм паступова аслабне, а спадарожнікамі ў такой сітуацыі становяцца самыя розныя захворванні, у тым ліку вострыя рэспіраторныя вірусныя інфекцыі і грып.

Паводле слоў урача-тэрапеўта Галіны МАЦІЕЎСКАЙ, сучаснаму чалавеку не абыходзіць без прафілактычнай фітатэрапіі — сістэматычнага ўжывання бялагічна актыўных дабавак да ежы, вырабленых на аснове натуральнай прыроднай сыравіны. Такія дабаўкі патрэбныя любому чалавеку. Па той прастай прычыне, што нашаму арганізму не хапае арганічных рэчываў, якія дапамагаюць падтрымліваць агульны тонус, трымаць сябе ў добрай форме.

Згодна з Законам «Аб якасці і бяспецы харчовай сыравіны і харчовых прадуктаў», бягдэбаўкі прадаюцца як у аптэчнай, так і ў звычайнай гандлёвай сетцы. Сапраўды, у нашай краіне фітатэрапія павінна быць асабліва даступнай,

паколькі беларусы працягваюць ва ўмовах радыяцыйнага забруджвання, а значыць, кожны з нас для захавання свайго здароўя мае пастаянную патрэбу ў адаптагенах, радыяпротэктарах і імунамодулятарам. У пэўнай ступені вырашэнню гэтага пытання спрыяе фармацэўтычнае прадпрыемства «Дыялек», якое ўсю сваю медыцынскую прадукцыю выпускае з натуральных раслінна і жывёльнай сыравіны.

Шэраг БАДў завода мае шырокі спектр лекава-прафілактычнага ўздзеяння, — тлумачыць Галіна Маціеўская. — Напрыклад, сіропы біфідусу — суданскай ружы. Дзеля пашырэння паказанняў да прымянення такіх сіропаў мае пастаянную патрэбу ў адаптагенах, радыяпротэктарах і імунамодулятарам. У пэўнай ступені вырашэнню гэтага пытання спрыяе фармацэўтычнае прадпрыемства «Дыялек», якое ўсю сваю медыцынскую прадукцыю выпускае з натуральных раслінна і жывёльнай сыравіны.

Сумесна з Інстытутам мікробіялогіі Нацыянальнай акадэміі навук прадпрыемства распрацавала шэраг дабавак на аснове японскіх грыбоў шы-такі і рэйшы, якія маюць вялікі тэрапеўтычны патэнцыял. Размова ідзе пра такія дабаўкі, як рэйшідзін, дыяленцін і інш.

З лячэбнай мэтай перш-наперш прымяняюцца сродкі для адхарвання — незамэнныя

Інфарм-укол

БАРАЦЬБА З «АПЕЛЬСІНАВАЙ ЛУПІНАЙ»

Што б ні сцвярджалі вытворцы тавараў «ад цэлюлюзу», пазбавіцца апошняга канчаткова немагчыма. Барацьба з цэлюлюзам жанчыне даводзіцца весті ўсё жыццё.

У 70-х гадах мінулага стагоддзя ўладальніца аднаго буінога салона прыгажосці ў Нью-Ёрку апублікавала артыкул аб праявах захворвання, якое яна назвала цэлюлітам. Касметологі адразу ж абвясцілі яму вайну, і пачалася вытворчасць спецыяльных, «суперэфектыўных» сродкаў.

Пад цэлюлітам маюць на ўвазе назіпаханні тлушчавыя клеткі, якія не могуць нармальна функцыянаваць. А калі яны працуюць неапаўнаважана, то ўдва інтэнсіўнае назіпахаюць тлушч, усмоктаюць вадкасць, таскіні і г.д., пакулі ў рэшце рэшт не праўляюцца ненавіснымі буграмі — «апелінавай лупінай». Аднак гэта яшчэ не захворванне, а толькі кампетычны эфект. Такі стан лічыць нармальнай фізіялагічнай асаблівасцю жаночага арганізма. Іншая рэч, калі бугры добра бачныя нават пры расслабленым стане мышц, калі парушаецца кровазабеспячэнне скуры — скура становіцца халоднай і сіняватай, а пры націсканні на таякія месцы робіцца балюча. Гэта і ёсць уласна цэлюліт.

Паводле слоў фельчара 18-й мінскай гарадской паліклінікі Валентыны ЯЗУБЧЫК, трымаць сітуацыю пад кантролем можна з дапамогай самых простых мераў. Неабходна збалансаваць рацыён харчавання: ужываць садавіну і агародніну, вітаміны і мікразэлемнты, а таксама вучыцца спраўляцца са стрэсамі, паліпаўчы ў праблемных зонах кровазварот з дапамогай масажу, заняткаў фізкультурай, прагулак на свежым паветры і наведвання саёйна. Калі ж вам захацелася выпрабаваць на сабе якую-небудзь салонную працэдур, то перш чым адважыцца на гэта, праканасульціцеся з урачом. Так вы пазбегнеце новых сур'ёзных праблем.

ЧАТЫРЫ «СЛУПЫ» ДАЎГАЛЕЦЦА

Амерыканскія спецыялісты сцвярджаюць, што для таго, каб быць здаровым і праціць доўгае жыццё, неабходна сфарміраваць хоць бы чатыры звычкі: адмовіцца ад курэння, штодня есці садавіну і агародніну, сачыцца за вагой і мець невялікія фізічныя нагрукі — не менш за 2,5 гадзіны на тыдні.

На гэтых чатырох слупах і трымаецца здаровы лад жыцця. Дарчы, вучоная даследавалі звыш 15 тысяч амерыканцаў у ўзросце 45-64 гадоў і высветлілі, што толькі 8 працэнтаў трымаюць пералічаныя пазіцыі. Даследчыкі назвалі і іншыя шкодныя звычкі, якія заўчасна разбураюць арганізм. Гэта вера ў лекі, недасыпанне і стрэсы. Акрамя таго, рэкамендуецца адмовіцца ад звычкі падоўгу глядзець тэлевізар, паколькі гэта перашкаджае зрабіць што-небудзь карыснае.

Вядучая рубрыка Святлана БАРЫСЕНКА.

КІТАЙСКАЯ АЗБУКА

Адкрыцці «дзікуноў»-еўрапейцаў у Паднябеснай

ПАДАРОЖЖА ў Кітай я рэкамандавала б сваім суайчыннікам, якія дарэмна спрабуюць пазбавіцца нейкіх комплексаў наокант сваёй знешнасці альбо хочучь павысіць самацэнку. Тут кожная дзікуна, ды і хлопец таксама адчуе сябе на вышыні прыгажосці. Гэта лёгка прачытаецца ў вачах прыязных кітайцаў. Які любілі жартаваць у нашай кампаніі, мы цяпер разумеем, чаму Вераніцы (нашай даўняй сяброўцы, з якой я разам спасцігала азы філалогіі ў Ліцэі БДУ і якая цяпер вучыцца ў магістратуры Дзяльняскага тэхналагічнага ўніверсітэта, менавіта яна і падзюрдыла нас на падарожжа ў Кітай) тут так падабаецца: дастаткова злёгка прычасацца раніцай — і увесць свет ля тваіх ног.

У Кітаі нас заўжды акружалі павышанай увагай і сімпатыяй: светласкурыя, светлавочыя (а некаторыя з нас яшчэ і светлавосыя), мы для іх экзоты. У такой атмасферы мае 178 см без абцаў упершыню ў жыцці выклікалі ў мяне жаданне не сутуліцца, а расправіць плечы і горда несці гэтыя пачэсныя лаўры Дзядзі Сіцёны. Я ўжо не кажу пра тое, як на кожным кроку з намі хацелі сфатаграфавання — па адзіночцы, парамі, сем'ямі. Мы нават між сабою сталі ўжкі называць сябе белымі малпачкамі, фота з якімі (толькі для вас і толькі цяпер) абсалютна бясплатна.

ЛЁГКАСЦІ ПЕРАКЛАДУ

Калі вы хочаце параі, ад падрыхтавацца да камунікацыі ў Кітаі, магу сказаць толькі, што варта напрыкладні пазедкі грунтоўна пагуляць у крадзізла (гуляць, дзе трэба паказаць нейкі прадмет ці з'яву, не вымавіўшы ні гуку) — гуляць дзвядзецца ўсё падарожжа, так што няболага авалодаць майстэрствам загадзі! Варта мець пры сабе назвы патрэбных вам аб'ектаў (хостэлаў, выдатнасцяў) па-кітайску: у выглядзе іерогліфаў ці хоць бы пініна — сістэмы пісьма, якая перадае кітайскія назвы лацінкай. У нас гэта ўсё было дзякуючы нашаму галоўнаму пракладчыку маршрутаў і арганізатару Аноіце. Не спрабуйце развучаць кітайскія словы (апрох, хіба што «сесе» — дзякуй — ім будзе прыемна, калі яны па сітуацыі здагадаюцца, вы можа не ўвазе) — толькі час змарнуецца! Па-першае, размоўнік не перадае ўсіх нюансаў вымаўлення — і агульнае вама будзе для іх такой жа абракадабрай, як і для вас саміх. А па-другое, як можна разлічваць, што кітайцы зразумоць вас, «дзікуноў»-еўрапейцаў, калі яны самі часта адно аднаго не разумеюць. У розных мясцовасцях — свае асаблівасці вымаўлення: з таго, што мы маглі адзначыць і заўважыць — прывітанне недзе гучала як «ніхао», а недзе «ніньхао», і я не стану нават спрабаваць вас загрукваць змянай тонаў, з якой вымаўляецца гэта слова... Карацей, у гаворках кітайцаў

Сун у Кітаі падаюць вялікімі порцыямі.

на малюнку), я атрымала яго косці, галовы і хвасты, скрозь запраўленыя смядзючым і пракіслым на смак (адважылася-такі пакаштаваць пачастунак) соусам. Дзе ж тут не застацца без абеду... Балазе мае спадарожнікі падзяліліся са мной сваёй локшынай, у якую з-за болязі не сталі дабаўляць усё начыні, што прыносяцца асобна і змешваюцца на смак. Дарэчы, за выбараную і няз'едзеную ежу я плаціць не стала, і кітайцы зусім не прычэлі, нават я сказала б, не здзівіліся. Мы адразу ж пачалі жартаваць, што тэрабаккарп перажыў ужо не аднаго еўрапейскага турыста... Але ж зрабілі адкрыццё, што ў кітайскай кухні слова «філе» — лішняе, усё гатуецца з касцамі.

Дарэчы, для майго нястрымнага эксперыментатарскага норава кансерватыўнасць маіх спадарожнікаў часта становілася адзіным паратункам. Аднойчы пакаштаваўшы нешта прыдатнае да яды, якія выбралі кожны раз адно і тое ж, а ў новай установе, дзвядзецца да аднаго няудальным спробам растлумачыць сваё жаданне часоці нявострага (слова, падобнае да нашага «лапуля»), сталі крычаць «Міфанг, проста Міфанг прынясіце» (у сэнсе, рыс, проста рыс). Гэта пасля мы, ужо вопытныя падарожнікі, даставалі ў кавярнях размоўнікі і паказвалі іерогліфічны адпаведнік жадамай стравы, а на пачатку давалася намучыцца. Памятаю, як Сяргей — з кім мне і не цягацца ў эксперыментатарстве (ён ёсць усю жыўнасць, што прадавалася на дварэ, і, дзякуй Богу, застаўся жывы) — аднойчы пачырануеў за сталом, увесць надзьмуўся, ледзь не задыхаўся, аднак працягваў арудаваць палачкамі. На нашы пытанні ён толькі працадзіў праз зубы: «Вельмі востра, але калі не спыняцца, то есці можна». На гонар кітайцаў, яны самі заўважалі перамены ў гасці і змянілі страву на менш вострую. А ўвогуле кітайцы заўжды шыра засмучаліся, калі мы прасілі не класіць вострых прыпраў (напрыклад, у нейкім бстры, дзе бачна тое, што прапануецца да яды, — спрактыкаваным вокам, мы да канца падарожжа ўжо маглі вызначыць, якія канкрэтныя інгрэдыенты надаюць ежы вастрыню) — выраз іх твару так і казаў: «Ну як ж без гэтага, нясмачна ж будзе». Аднак ужо нашо я амаатар кухні «пагарачэй», у Кітаі не магла есці вострае... Мне падаецца, што вастрыню ежы тлумачыцца тут асаблівасцю клімату і не надта чыстымі ўмовамі — спецыі служыць там чынам не чым накіталт дзэынфектара. Так, нават у кавярнях, калі не поўная антысанітарыя, то не надта чыста, а ў вулічных латках — ужо і казача няма чаго... Аднак ніякіх расстройстваў у нас за ўсю паездку, на дзіва, не было.

Экзатычны, як і усё ў Кітаі, драконаў фрукт.

столькі адметнасцяў, што трансляцыя па тэлебачанні заўжды суправаджаецца цітрамі з іерогліфічным алаўстраваннем сказанага — толькі пісьмовая мова зразумелая ўсім.

Так што да асаблівасцяў кітайскай камунікацыі падрыхтавацца нельга. Гэта я вам па вопыту кажу. Сама некалі інтэр'ювала хлопцаў, якія столам падарожнічалі па Азіі, і добра запаміла іх «у Кітаі мы адчулі сябе глуханымі». Але ж у галаве ўсё адно не ўкладвалася, як гэта — абсалютна не разумець адно аднаго, і не ведаць як патлумачыць. Ну, не можа быць, каб ніхто не ведаў англійскай мовы, — цешыла сябе я. Можна і яшчэ раз сказаць А нават калі нам і шанцавала на тых, для каго англійская мова — не кітайская азбука, прабачце за каламбур, то гэта быць, як выказваліся самі нашы суразмоўцы «чынгліс» (так яны жартоўна называлі сваю англійскую — кітайскай англійскай: chinese english). А ўлічваючы ўсё гэтыя мудрагелістыя кітайскія інтанацыі — узыходна-сыходны і сыходна-зыходныя, а таксама багаце носавых гукаў, — англійская ў іх выкананні была цяжкай для ўспрыняцця. Нярэдка на маё пытанне яны адказвалі: «У вас вельмі добрая англійская», што магло азначаць толькі адно — ні чорта не зразумела. «Не напружвайся», — смяяліся мае спадарожнікі, маўляў, ляманая англійская кітайцам больш зразумелая. І сапраўды назоўнікі і дзясельвы ў інфінітыўнай форме паасобку без нейкіх там граматычных канструкцый успрымаліся імі лепш.

Нідзе так не адчуваеш яднання з заходнееўрапейцамі, як у Кітаі: калі мы сустракаліся на вуліцах, дзеляліся ўражаннямі, дапамагалі адно аднаму з картамі і інфармацыяй пра славуцасці, а галоўнае як да іх дабрацца. Бывала, што разам з еўрапейцамі слухалі «чынгліс» і, аб'яднаўшы намаганні, хутчэй здагадаліся, пра што нам гавораць. Аднак насамароджыя перакладчыкі з кітайскай былі для нас лёгкасцямі і прыемнасцямі — выключна дзякуючы кітайскай прыязнасці, ветлівасці і добразвычлівасці. Стасункі з імі ператвараліся ў суцэльную гульню — явяслю, вельмі цікавую і... крышку рызыкоўную, калі яны да тычылася ежы.

МІФАНГ, ПРОСТА МІФАНГ

Есці мы пачалі дзень на пятні, — так я заўжды адказвала на роспытты знаёмых пра кітайскую кухню. Па-першае, з-за таго, што на гастраранічным цырымоніі элементарна часу не было — ад світанна да скону дня мы няўрымсліва насычаліся кітайскімі выдатнасцямі, таму перахоплівалі нешта на бегу (так па дробязі, нешта незразумелае — на трэць блін, на трэць лянца, на трэць хот-дог — на гатовы блін разбіваецца сырове яйка, крыху падсмажваецца, закідаецца зленявам, прыправамі, і фінальны акорд — ва ўсю гэту масу ўпыхваецца яшчэ і сасіска, праўда, хутчэй за ўсё, соевае — на мясную яна падобная не вельмі). Па-другое, абраная стравя не заўжды аказвалася ядомай — ежа вельмі і вельмі спецыфічная, да таго ж, пакуль не пакаштуеш, для цябе заўжды загадка, што зараз прынясуць. Англімаюнае меню — вялікая рэдкасць (таму ў адной з пекінскіх устаноў на шылдзьце быў проста выратавальны надпіс па-англійску «Расслабцеся!» — У нас ёсць англійскае меню»). За шчасце, калі ў іерогліфічным меню ёсць малюнак, аднак і яны часам «адманваюць». Аднойчы замовіўшы карпа (вельмі прыгожы і апетытнага —

Калі я ўпершыню замовіла суп, афіцыянтка доўга і настойліва паказвала мне толькі адзін жэст: яна складвала ўказальныя пальцы паралельна адпальным вялікім і ўсімчалася, разумоць, што мне яе красамовства ніяк не дапамагае. «Ды вазьмі ты, хоць даведаемся, што гэты жэст азначае», — прапанаваўла мае спадарожнікі. І прадуў што. Супчык у Кітаі не прынята, відаць, есці ў адзіночку. Порцыю падаюць такую, што там, здаецца, можна выкупіцца і не тое што падліскавацца (вошь што азначаў загдавы жэст). Ды і іншай ежы порчы звычайна салодкая. Мабіць, гэта звязана з праслаўтай кітайскай дружнасцю, каб усё частаваліся адзін з аднаго. Прынамсі шмат дзе ў кавярнях круглыя столікі маюць рухомую аснову — страву ці напоі можна ва ўсіх сэнсах пусціць па коле.

Пасці можна ў сярэднім за 20 юаняў — тысяч дзвядзець на нашы (зразумела, можна пераплаціць dumplings — напаяўіражкі напаяўілаемкі — на дварэ за 3 юані, менш чым 1,5 тыс. беларускіх рублёў, а можна і пакаштаваць качку па-пекінску ў «Каралеўскай качцы» юаняў за 200 — 85 тыс. на нашы, па кітайскіх мерках гэкі страшэнна).

Натуральныя сакі ў Паднябеснай — прыкладна такая ж рэдкасць, як і англійскае меню: пераважна сокавыя напоі, а яшчэ больш — чайныя і кававыя. Самі кітайцы неруцлівацца з палачкамі, у якіх цягаюць цэлы дзень ліставы чай. Такой звычайнай абавязалася і я.

Частаватца жыўнасцю, якая прадаецца на пляжы, можа толькі самы рызыкоўны падарожнік.

Яблыкі з персікамі — вельмі прыгожыя і прыемныя па кансістэнцыі (швэрдцы, сакавітыя), але ж траўна-ністыя на смак. Увогуле з садавіны, пакаштаваная ў Кітаі, больш за ўсё запамінаўся драконаў фрукт: з ярка-малінавай лускай звонку, і белым мякшам, які па смаку дужа нагадвае ківі, унутры.

Часта пыталіся ў мяне, пахуздзілі ці паправіліся мы за два тыдні ў Кітаі, адказваю: адзёдне цяпер на мне боўтаецца калі на кале. А каго тут здзіўляецца: боольшую частку дня мы праводзілі на нагах ды з ежай такое напружанне, як тут не развітацца з баластам! Спрыяў гэтаму і актыўны шопінг, але пра яго асобна...

Ала МАЧАЛАВА.

Ну і ну! АСУДЗІЛІ БАЦЬКУ ЗА КАТАННЕ МАЛЕНЬКАГА СЫНА

Судом Сенненскага раёна асуджаны бацька, які наўдала пакаутау на матацыкле сваёга 4-гадовага сына.

Як паведаміла «Звяздзе» памочнік пракурора Сенненскага раёна Наталія КАТУЛЬСКАЯ, мужчына па просьбе жонкі катаў сына на матацыкле. Апошні, дарэчы, быў няспраўны. Ехаў з невялікай хуткасцю — 40 кіламетраў у гадзіну. Убачыўшы гару смецця на дарозе, не скідаўшы хуткасці, хацеў аб'ехаць. Дарога была няроўная. Кіроўца не справіўся з матацыклам. У выніку матацыкл упаў у адзін бок, а ён з сынам — у другі. Ад матацыкла адваліўся бензабак, які ўпаў хлопчыку на жывот.

За парушэнне правілаў дарожнага руху, што па неасцярозе прывядло да траўмавання, матацыкліст асуджаны да 1 года абмежавання волі без накіравання ў папраўчую ўстанову адкрытага тыпу. Яго таксама пазбавілі праваў кіравання транспартнымі сродкамі тэрмінам на пяць гадоў.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

НОВЫЯ МАРКІ

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь 5 лістапада ўвядло ў абарачэнне маркі «В.К. Цвірко. «Лазурны дзень». 1980», «А.Г. Гараўскі. «Вечар у Мінскай губерні». 1870-я», з серыі «Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь». Мастацкае афармленне Івана Лукіна.

Міністэрства сувязі і інфарматызацыі Рэспублікі Беларусь 12 лістапада ўвядло ў абарачэнне паштовы блок «3 Народжэнне Хрыстоўым! 3 Новым годам!». Мастак Галіна Ермаловіч.

ЗАЙМАЦА спортам цяпер становіцца модным і — калі ласка, фітнес-цэнтры і спартыўны клубы будуцца ў кожным раёне, амаль што ў вас буд бокам.

Але калі мы станоміся гатовымі карыстацца гэтымі спартыўнымі паслугамі, ці даступныя яны для нас, а саблівя для дзяцей? Ці можа мода на спорт спрыяць таму, што нашы сыны і дачкі вырастуць здаровымі? Ці таму, што па-

ІНФАРМАЦЫЙНЫ ГОЛАД

Мы — звычайныя мамы, якія хочучы, каб нашы дзеці вялі здаровы лад жыцця. Мы — сучасныя мамы, якія падапілі ідэю, што з дзецімі трэба займацца спортам амаль што з п'яношак. Мы шукаем хоць якую зачэпку, куды прыстроіць сваіх малых, і атрымліваем інфармацыю ў асноўным ад такіх жа мам на разнастайных камп'ютарных форумах і на дзіцячых пляцоўках. Многія са спартыўных педагогаў — нарасхват, адну за адной яны прымаюць групы дзяцей, і часу на нейкія зносіны з бацькамі ў іх нестae. А да таго, каб нашых дзяцей паглядзець, пакрыцілі і далі хоць якую парадку, ці варта ім ісці менавіта ў гэты спорт, — дык і наогул не даходзіць. Стараецца ўражанне, што для многіх арганізацый, якія набіраюць дзяцей ў спорт на камерсійнай аснове, наогул усё адно, што за хлопчыкі дзі дзяціхаткі да іх прыходзяць, абы кліентаў было больш.

Мы асабліва актыўныя з восені. Мы шукаем спарткомплексы, стаім у чаргах па абнаменцы ў дзіцячыя басейны і кідаемся на першыя ж спартыўныя аб'екты. Мы доверліва ўручам сваё дацэ першачу ж клубу, пра які атрымаецца хоць нешта даведацца.

ПОЛЫТ ЁСЦЬ, ПРАПАНОВЫ НЕ ХАПАЕ

Накіроўваюся ў спарткомплекс на Каліноўскага, 111. Аблазіла увесь будынак, але нідзе не знайшла хцяя б проста пераліку секцыі і клубу, што тут праводзяць заняткі з хлопчыкамі ды дзяціхаткамі. На дошцы аб'яў толькі запрашэнні займацца спартыўнай і мастацкай гімнастыкай, ды і тое на платнай аснове. Прапановы вылучае жанчына, побач з якой хлопчык выдувае шчыны.

— Вось бы тут які спіс спартыўных школ хцяя б нашага раёна, і тэлефоны, расклад, па якім яны працуюць, і звесткі, з якога ўзросту бяруць дзяцей, мы б табе што-небудзь падабралі.

— А які спорт вас цікавіць? — умяшваюся я.

— Для пачатку хоць што-небудзь знайсці, каб гэта было нядрэага. Нам школьны психаляг раў займацца каманднымі відамі спорту, для таго, каб Міша стаў больш разнаольным, навучыўся наладжваць сувязі з аднагодзямі, бо ён вельмі сарамлівы, закрыты. Сяброў яму не хапае, яму сумна, ён сам просіцца на барацьбу. Я ўжо згодная і павязіваю яго ў які іншы раён горада, абы толькі ў зручны час, каб ён паспяваў пасля працы. Вядома ж, хоцяцца, каб секцыя была побач з домам, а чаму нельга нейкія фізічныя спартыўныя клубы рабіць пры школах? Так

«ЦІ ДАСТУПНЫ СПОРТ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ?» — ЦІКАЎЛЮСА Ў СУЧАСНЫХ МАМ

ДЗМІТРЫЕВА Таццяна: Я не збіраюся рабіць з сына прафесійнага спартсмена. Першае, што я хачу, каб ён быў здаровым, фізічна моцным. Ну, і калі потым, у старэйшым узросце, ён сам захоча займацца спортам, няхай мае нейкую фізічную базу. Кажуць, што тую ж гнуткасць, цягавітасць, кардыяльную трэба развіваць з самага юнага ўзросту. Пакуль для дзіцяці трэба спарт абралі самі. Ну, зразумела, хакей — таму што гэта загартоўка, прафілактыка прастуд і ў рэшце рэшт, гэта спрад-вечныя хлапцёны спорт. Нам сказалі, што малага ў хакейную школу могуць не ўзяць, калі ён не будзе стаць на каньках. Узяць з ім індывідуальна займаўся трэнер. Калі прыйшлі ў хакейную школу, я была вельмі расчараваная, на невялікай плошчы займаецца адрозна каля трыццаці дзяцей. Калі малечку ўстаю па 5-6 гадоў і яны ледзь стаць на каньках, ці ім пакалець адзін аднаго, ды ці зможа дзіця чаму-небудзь навучыцца ў такой вялікай групе? Пасля знайшлі меншую на колькасць груп, дзе ўсяго 5-8 дзяцей, але заняткі там праходзяць удзень. Каштуе такі занятак 20 тысяч. Акрамя таго, што трэба плаціць за трэнерку, закупка канькоў, формы, магчыма сцэны дзіцяці выехаць кудысьці на спартоўніцы — гэта таксама за кошт бацькоў. Знаёмая нас папярэдзіла, што хакей, гэтак жа, як і фігурнае катанне, адзін з самых дарагіх відаў спорту, і калі ім займацца сур'ёзна, то за год гэта «ўлятае» ў адну

вялічынца прыток свежай крыві ў прафесійны спорт.

Я апыталася некалькі дзясяткаў сталічных мам, паспрабавала сама пабегаць па іх маршрутах, зазірнула на дзіцячыя пляцоўкі ў дварах. І штосці мне падаецца, што дзіцячы спорт трэба выра-тоўваць... Ад тых, каму нестae на яго грошай, ад тых, хто грошы на ім зарабляе, і нават... ад нас саміх, сучасных бацькоў.

Прынамсі, мне ўдалося знайсці месца, якое б адпавядала ўсім патрабаванням гэтай мамы: заняткі і для малых, і для дор-рых, праца дзіцячага спартыўнага клубу па вольным графіку, прычым так, што малы момант займацца ў спартыўным клубе хоць цішы дзень, па буднях з 7 да 23, па святах і выхадным — з 9 да 22. Пры гэтым ішчы дзіцячы абнаменк уключае ўрок танцаў, ўрок з элементамі гімнастыкі, рухомыя гульні, ляжачную фізікультуру, заняткі ў басейне і іншае. Вось толькі адзін істотны мінус: каб прыстроіць дзіця сюды (гэта дзіцячы спартыўны клуб пры «Свецце фітнесу»), неабходна выклікаць адрозна суму, бошую ў мільён (столькі каштуе гадавы абнаменк на дзіця 3—6 гадоў). Хцяя, калі разбіць гэтую суму на 12 месцаў, ды яшчэ ўлічыць, што дзіця можа займацца там кожны дзень і столькі часу, колькі пажадае, атрымліваецца выгадаць прапанова (для прыкладу, толькі заняткі адзін раз на тыдзень, калі паўгадзінны дзіця ў ваде, а паўгадзінны размянаецца ў зале, у тым жа спарткомплексе на Каліноўскага каштуе 88 тысяч). Але дальнабачныя мамы, ды яшчэ і здольныя выклікаць такую суму, хапае — у «Свецце

фітнесу» мне адказваюць, што месцаў на заняткі. Тым больш, што месцаў для заняткаў малым не хапае. Бачылі б вы, што ў гэтым спарткомплексе робіцца ўвечары ў зале гімнастыкі: яна літаральна набірае дзеці. У распранальным малым нават няма дзе сесці, каб пераагрануцца ў спартыўную форму. Яшчэ і некаторыя мамы, што чакаюць дзіцяці з заняткаў, гуравсяцця проста на вяртатцы. Хтосьці — у калідоры.

Прынамсі, мне ўдалося знайсці месца, якое б адпавядала ўсім патрабаванням гэтай мамы: заняткі і для малых, і для дор-рых, праца дзіцячага спартыўнага клубу па вольным графіку, прычым так, што малы момант займацца ў спартыўным клубе хоць цішы дзень, па буднях з 7 да 23, па святах і выхадным — з 9 да 22. Пры гэтым ішчы дзіцячы абнаменк уключае ўрок танцаў, ўрок з элементамі гімнастыкі, рухомыя гульні, ляжачную фізікультуру, заняткі ў басейне і іншае. Вось толькі адзін істотны мінус: каб прыстроіць дзіця сюды (гэта дзіцячы спартыўны клуб пры «Свецце фітнесу»), неабходна выклікаць адрозна суму, бошую ў мільён (столькі каштуе гадавы абнаменк на дзіця 3—6 гадоў). Хцяя, калі разбіць гэтую суму на 12 месцаў, ды яшчэ ўлічыць, што дзіця можа займацца там кожны дзень і столькі часу, колькі пажадае, атрымліваецца выгадаць прапанова (для прыкладу, толькі заняткі адзін раз на тыдзень, калі паўгадзінны дзіця ў ваде, а паўгадзінны размянаецца ў зале, у тым жа спарткомплексе на Каліноўскага каштуе 88 тысяч). Але дальнабачныя мамы, ды яшчэ і здольныя выклікаць такую суму, хапае — у «Свецце

фітнесу» мне адказваюць, што месцаў на заняткі. Тым больш, што месцаў для заняткаў малым не хапае. Бачылі б вы, што ў гэтым спарткомплексе робіцца ўвечары ў зале гімнастыкі: яна літаральна набірае дзеці. У распранальным малым нават няма дзе сесці, каб пераагрануцца ў спартыўную форму. Яшчэ і некаторыя мамы, што чакаюць дзіцяці з заняткаў, гуравсяцця проста на вяртатцы. Хтосьці — у калідоры.

«ЦІ ДАСТУПНЫ СПОРТ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ?» — ЦІКАЎЛЮСА Ў СУЧАСНЫХ МАМ

ЯЦІЭВІЧ Вольга: З трох гадоў падзілі сына на спартыўную гімнастыку. Напачатку — бeзліч стaноўчых эмацый. Гэта ж дзіцяці ёсць дзе пабегаць, можна скакаць па матах, лазіць па конях, левіцца, заскокаваць у вялікую яму, забітую паралонам. Але на другі год малому стала нецкава хадзіць. Праграма ў іх адна і тая ж — хлопчыкі проста гужам бегаюць за трэнерам, а пасля поўзаюць па перашкодах. Не магу ска-

зачы, што карысці ад такіх заняткаў не было. Мы сталі менш прастуджацца. Але калі пасля двух гадоў заняткаў ў гэтым платным клубе мы схадзілі да артапеда, той адзначыў, што ў нас скаліць. Значыць, для фарміравання правільнай паставы, умацавання мышцаў спіны заняткі гэтыя нічога не далі (хцяя і сам трэнер, і сайт клуба вельмі энэргічна запэўнівалі бацькоў, што іх заняткі патрэбныя для гарманічнага развіцця дзіцяці, што ў нас будзе правільная пастаца і гэтак далей). Дарчы, ніхто не цікавіцца станам здароўя дзіцяці, не прадумвае індывідуальныя праграмы, не адстроіваецца пад дзіця. Малыя займаюцца ў перапоўненых групах, пры гэтым часам у адной зале са сваімі групамі працуюе каля 10 трэнераў, а то і больш. Мая асабістая думка — аздаваць дзяцей трэба толькі ў спецыялізаваных спартыўных школах, каб з ім займаўся асобны трэнер, каб улічаліся асаблівасці дзіцяці (яго здароўе, яго фізічны стан, характар, здольнасці). Цяпер мы шукаем малому басейн. Клубы, якія прапануюць заняткі па навучным плаванню, здаюцца кошт, які мы не можам сабе дазволіць. Захошч дзіця ў спартыўны гурток пры садку ці школе аддаць — зноў плаці. Размаўляла з жанчынай, якая вядзе такі гурток у нашым садзе, яна сказала, што грошы гэтыя ідуць не столькі ёй на заробак ці на развіццё садка, колькі ў раіана. Гэта хай, калі на дзіцяці цяпер усё глядзяць на крыніцы даходаў. Жаліцца, што здароўе дзяцей павінна залежаць ад таго, ці ёсць у іх бацькоў грошы. Я на пляцоўцы бачу, што самыя спрытныя і самыя дужыя дзеці, ведаеце, у якіх бацькоў — у алкаголікаў. А адкуль у такіх грошы на спорт для дзяцей? Што, для гэтых малых спорт закрыты?

Але ўжо тады на ўсходзе Нямеччыны не ўсё вьглядала лепшым чынам. Людзі, якія атрымалі ў рукі заходныя маркі, адрозна ж адмовіліся ад прадуктаў, што куплялі дагэтуль. Выбіралі лепшыя, заходнія. Гэда-зраўскія, яшчэ дзяржаўныя прадпрыемствы, пачыналі падаць. Ужо праз год пасля аб'яднання немцы з былой ГДР адкрылі для сябе, што такое беспрацоўе. Іх незадаволенасць расла разам з чарговым банкрутам буйнога прадпрыемства, тым больш што пры гэтым пампажыліся наведманні аб карупцыі падчас прыватызатцы. Пасля аб'яднання гэдэраўскія гіганты перайшлі пад кантроль так званым крызісным кіраўнікам з ФРГ, задачы які былі мадэрнізацыя фірмы і продаж новаму ўладальніку. У шматлікіх выпадках гэтыя кіраўнікі за хабар прыніклі кошт аб'ектаў, а новыя ўладальнікі вывозілі з фірмы абсталяванне і давозілі іх да банкрутства. Так было, напрыклад, з нардоўным прадпрыемствам «Вэрманнзінгсбау» імя германа-савецкай дружбы, якое займаецца вытворчасцю цаглаправадоў. У 1994 годзе яго падарпела банкрутства. Прычынай стала жупытства крызіснага кіраўніка, асуджанага пазней на некалькі гадоў.

Таких выпадкаў было шмат, а ў некаторых гарадах, напрыклад, у Гале, вакол крызісных кіраўнікоў стваралася спраўдана мафія. Па асобных ацэнках, у 1998 годзе з-за карупцыі ў час прыватызатцы прадпрыемстваў былой ГДР немцы страцілі 10 млрд марак ці 5 млрд еўра. А беспрацоўныя прыбываюць. Ужо ў 1991 годзе ў былой ГДР праца не мелі 1,1 млн чалавек ці кожны дзясяты жыхар. Сёння без працы там па-ранейшаму звыш аднаго мільёна чалавек, а кожны трыці нямейці беспрацоўны жыве на ўсходзе ад Эльбы. Інвестыцыйнае «бурбалка» трэснула ўжо ў 1993 годзе, а Германія нечакана апынулася ў рэцэсіі. Будавнічыя прадпрыемствы, якія пасля аб'яднання вырасталі нібы грыбы пасля дажджу, пачалі прагараць. Крызіс будавнічай галіны бачны таксама па заняпадзе калёсыці прэстыжнай прафесіі архітэктара. Па некаторых ацэнках, сёння ў Германіі кожны чацвёрты архітэктар беспрацоўны.

Грандыёзныя планы асабліва негатыўна адбіліся на Берліне. Горад інвеставаў у новыя кватэры, але не хапіла аховоты жыць у іх. Амаль цалкам пацярпела крухэзнае берлінскае прамысловасць. Да 1989 года як ФРГ, так і ГДР разглядалі Заходні і ўсходні Берлін у якасці сваіх вятры. Фіры па абодва бакі сцяны багата субсідваліся. Калі сцяна павалілася, прывілеі скончыліся і пачаліся банкрутствы. У дадатак у Берлін не вярнуліся буйныя нямецкія канцэрны, якія да вайны знаходзіліся на бе-

ужо месцаў няма, альбо застаўся нязручны час (напрыклад, дашкольныя прапануюць плаваць тады, калі яны павінны спаць). Але, калі вам і гавораць, што на паўгода месцаў у абраным басейне няма, не думайце, што сюды няма сэнсу больш прыходзіць. Гэта напачатку восені — анішлаг, але праз месяц другі могуць з'явіцца «вакансіі», асабліва ў групах самых юных.

Прынамсі, як адзначала большасць мам, якіх я апытвала, дзяцей ў спорт яны аддаюць выключна дзеля умацавання здароўя. Многія скардзяцца, што ў школах і дзіцячых садках заняткаў, прысвечаных менавіта ўмацаванню здароўя і фізічнаму развіццю дзіцяці, павінна быць больш, нават гурткі, якія прапануюцца для дзяцей на платнай аснове, — у асноўным развівальныя.

ПАГУЛЯЕМ У СПОРТ?

Дзіцячы вольны час паступова ператвараецца ў прыбытковы бізнэс. Але, на жаль, той прадукт, які прапануюць платныя спартыўныя клубы, не заўсёды добрай якасці. Напрыклад, многія клубы абяцаюць аздаўляльную гімнастыку, гавораць, што дзяцючы заняткам дзіця будзе фізічна развівацца, што трэнерку распрацоўваюцца зыходзячы з індывідуальных здольнасцяў і патрэбаў маленькага чалавека. Але ніхто не правярае, якія хваробы ёсць у дзіцяці, якія пратываценыя маглі б быць яму карысныя. Калі вы будзеце назіраць за заняткамі, убачыце, што не пра які індывідуальны падыход не можа і гаворкі весіцца, усё дома, дзеці, асабліва малодшыя школьнікі, адны туды не пойдучы. Усе іх сябры тусуюцца побач з домам, а ў двары — толькі абсталяванне для самых маленічкіх (горкі ды каруселі), я штосці не бачыла, каб зарэз яшчэ ставілі турнікі, абсталяванне для старэйшых дзяцей.

Мы самі не надзеём здароваму лад жыцця асабліва ўвагі. Калі за дзіцячы вольны час трэба плаціць, мы лепш абярэм заняткі з рэлеятырмам, моцныя курсы для дзяцей — выдаткова, хоць яшчэ і на спорт нам ужо не па кішэні. А на бясплатную прабежку вакол дома ці футбол са сваім нащадкам у нас чамусьці нестae часу.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ужо месцаў няма, альбо застаўся нязручны час (напрыклад, дашкольныя прапануюць плаваць тады, калі яны павінны спаць). Але, калі вам і гавораць, што на паўгода месцаў у абраным басейне няма, не думайце, што сюды няма сэнсу больш прыходзіць. Гэта напачатку восені — анішлаг, але праз месяц другі могуць з'явіцца «вакансіі», асабліва ў групах самых юных.

Прынамсі, як адзначала большасць мам, якіх я апытвала, дзяцей ў спорт яны аддаюць выключна дзеля умацавання здароўя. Многія скардзяцца, што ў школах і дзіцячых садках заняткаў, прысвечаных менавіта ўмацаванню здароўя і фізічнаму развіццю дзіцяці, павінна быць больш, нават гурткі, якія прапануюцца для дзяцей на платнай аснове, — у асноўным развівальныя.

ПАГУЛЯЕМ У СПОРТ?

Дзіцячы вольны час паступова ператвараецца ў прыбытковы бізнэс. Але, на жаль, той прадукт, які прапануюць платныя спартыўныя клубы, не заўсёды добрай якасці. Напрыклад, многія клубы абяцаюць аздаўляльную гімнастыку, гавораць, што дзяцючы заняткам дзіця будзе фізічна развівацца, што трэнерку распрацоўваюцца зыходзячы з індывідуальных здольнасцяў і патрэбаў маленькага чалавека. Але ніхто не правярае, якія хваробы ёсць у дзіцяці, якія пратываценыя маглі б быць яму карысныя. Калі вы будзеце назіраць за заняткамі, убачыце, што не пра які індывідуальны падыход не можа і гаворкі весіцца, усё дома, дзеці, асабліва малодшыя школьнікі, адны туды не пойдучы. Усе іх сябры тусуюцца побач з домам, а ў двары — толькі абсталяванне для самых маленічкіх (горкі ды каруселі), я штосці не бачыла, каб зарэз яшчэ ставілі турнікі, абсталяванне для старэйшых дзяцей.

Мы самі не надзеём здароваму лад жыцця асабліва ўвагі. Калі за дзіцячы вольны час трэба плаціць, мы лепш абярэм заняткі з рэлеятырмам, моцныя курсы для дзяцей — выдаткова, хоць яшчэ і на спорт нам ужо не па кішэні. А на бясплатную прабежку вакол дома ці футбол са сваім нащадкам у нас чамусьці нестae часу.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

ЁСЦЬ ПРАБЛЕМА

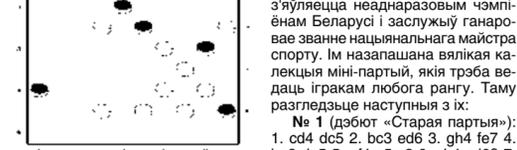

«ПАГОДА Ў ДОМЕ»-6
Працягваем гэты класіфікацыйны конкурс заданнем № 11:

Белія: d4, e3, e5, f4, g3, g5 (6).
Чорныя: b2, b4, b6, c3, e7, h2 (6).
Выгрыш.

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Накіроўвайце іх на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі».

БЛІЦ-51/4
Яго прапануем для прыхільнікаў 100-клетак:

Белія: 22, 25, 29, 34, 39, 40, 42, 43, 44 (9).
Чорныя: 2, 3, 9, 13, 15, 18, 23, 30, 36, 45 (9).
Перамога белых.

Абодва заданні выдучага рубрыкі правярэй па электронай пошце на судзідзень і дакладнасць рашэння наш кансультант Антанас Гімбутаса (Літва) па яго самай вялікай у свеце картатэцы.

ГОСЦЬ З УЗБЕКІСТАНА
Сёння нашу рубрыку наведваюць:

СКРАП ЎАТНО, ТРАПІЎ У КЮБЕТ
Жыццё ўскраі Олса Браслаўскага раёна паскардзяў ў міліцыю на выкраданне яго аўтамашыны «Хонда», што стала лядома.

Міліцыянеры з ДАІ раніцай знайшлі машыну ў тэхнічна няспраўным стане ў кювец недалёка ад вёскі. Высветлілася, што каля 4 гады раніцай навуачэнне лізіца адчыніў салон машыны, які не быў замкнёны, і скарыстаўся ключамі. Ну, і паехаў.

Падчас руху не справіўся з кіраваннем, машына апынулася ў кювец, наехала на прыдарожнае дрэва. Высветлілася, што выкраданнік знаходзіўся ў нецвярозым стане. Узбуджана крымінальная справа. А гаспадар аўта, безумоўна, трэба быць больш уважлівым і замыкаць двары любімай машыны.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Дзе разуміць

СКРАП ЎАТНО, ТРАПІЎ У КЮБЕТ
Жыццё ўскраі Олса Браслаўскага раёна паскардзяў ў міліцыю на выкраданне яго аўтамашыны «Хонда», што стала лядома.

Міліцыянеры з ДАІ раніцай знайшлі машыну ў тэхнічна няспраўным стане ў кювец недалёка ад вёскі. Высветлілася, што каля 4 гады раніцай навуачэнне лізіца адчыніў салон машыны, які не быў замкнёны, і скарыстаўся ключамі. Ну, і паехаў.

Падчас руху не справіўся з кіраваннем, машына апынулася ў кювец, наехала на прыдарожнае дрэва. Высветлілася, што выкраданнік знаходзіўся ў нецвярозым стане. Узбуджана крымінальная справа. А гаспадар аўта, безумоўна, трэба быць больш уважлівым і замыкаць двары любімай машыны.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ШЭРЫЯ ФАРБЫ БЫЛОЙ ГДР НА «КВІТНЕЮЧЫХ КРАЯВІДАХ»

НАМЕЦКАЯ сталіца грандыёзна адсвяткавала дваццацігоддзе аднаго з самых знакавых падзей мінулага стагоддзя — падзення Берлінскай сцяны.

Як вобразна скажаў на ўрачыстай праграме міністр Вялікабрытаніі Гордан Браун, крушэнне гэтай шты-чаны, антычалавечай па сваім сэнсе канструкцыі прывяло да адзінага Берліна, адзінай Германіі і адзінай Еўропы. Вядома ж, на гэтай ўрачыстай высокапастаўленаму гошчу з Лондана было не да ўспамінаў аб тым, як ставілася да тых падзей яго знаёмкайта сучасніцка былая прэм'ер-міністр Вялікабрытаніі Маргарэт Тэтчэр. Тут варта прыгадаць, згодна з інфармацыяй польскага тэлеканала TVN Info, цікавыя эпізод з жыцця былога прэзідэнта генерала Войцеха Ярузэльскага. Ён успамінае, як у 1989 годзе ў час візіту ў Лондан «железна лядзі» ў адзін момант узляга яго за гукі піжжака, адвела для гутаркі «тэла-а-тэла» да каміна і выказалася аб неабходнасці зрабіць усё магчымае для таго, каб не даць Германіі аб'яднання. Такага ж пункту погляду, як сёння яго вядома, прытрымлівалі і тагачасны прэзідэнт Францыі Франсуа Мітэран. Але ход гісторыі ўжо нельга было спыніць.

Праз два дзесяцігоддзі кіраўнікі большасці еўрапейскіх краін, а таксама дзяржаўска-ратар ШВА Хінары Клінтан, з задавальненнем назіралі за тэатралізаваным эфектам дымно, які дэманструваў крушэнне сцяны і падзенне талітарных рэжымаў у Цэнтральнай і ўсходняй Еўропе. На свядзе ў Берліне прагучала гістарычная метафара пра тое, што усё пачалося ў Гданьскай судаверфі і скончылася каля Брандэнбургскіх вярот. І таму выглядала вельмі арганічна, што права пхнуць першую «карту дымно» было дадзена буйному прэзідэнту Польшчы Леху Валенсы, які ўзначаліў у свай час пратэст польскіх карабелцаў, што выліўся пазней у стварэнне прасфасова «Сапідарнасці», дзеяння якога ў рэшце рэшт паклілі пачатак разбурэнню талітарных «сцен».

За дарад свята, прада, засталася адносіны саміх радавых немцаў, асабліва ўсходніх, да наступстваў разбурэння сцяны і аб'яднання Германіі. Наводзіць на разважанне ацэнка, якая з'явілася на старонках аўтарытэтай нямецкай газеты «Франкфуртэр алгемайне цайтунг», паводле якой у выніку падзення сцяны можна больш гаварыць аб палітычным, а не аб сацыяльна-эканамічным вымыварэнні наступстваў той берлінскай ночы 9 лістапада 1989 года. Палітычна з'явілася хутка мінае. Пасля яе пачынаецца звычайнае, пасудзёнае жыццё. І палітычныя перамогі не заўсёды адэкватна накладаюцца на гэтае жыццё. Пра гэта сведчыць і сітуацыя на тэрыторыі былой ГДР.

Гэтай тэме прывісцалі напярэдадні берлінскіх урачыстасцяў сваю публікацыю польская «Газета выборча». У пачатку публікацыі гаворыцца, як жыхары ГДР даваліся пасля замены сваіх нпаўнаўрадасных марак на заходнегерманскія. У дзень пачатку замены грошай ахрышчаны да таго часу «канцлерам

Але ўжо тады на ўсходзе Нямеччыны не ўсё вьглядала лепшым чынам. Людзі, якія атрымалі ў рукі заходныя маркі, адрозна ж адмовіліся ад прадуктаў, што куплялі дагэтуль. Выбіралі лепшыя, заходнія. Гэда-зраўскія, яшчэ дзяржаўныя прадпрыемствы, пачыналі падаць. Ужо праз год пасля аб'яднання немцы з былой ГДР адкрылі для сябе, што такое беспрацоўе. Іх незадаволенасць расла разам з чарговым банкрутам буйнога прадпрыемства, тым больш што пры гэтым пампажыліся наведманні аб карупцыі падчас прыватызатцы. Пасля аб'яднання гэдэраўскія гіганты перайшлі пад кантроль так званым крызісным кіраўнікам з ФРГ, задачы які былі мадэрнізацыя фірмы і продаж новаму ўладальніку. У шматлікіх выпадках гэтыя кіраўнікі за хабар прыніклі кошт аб'ектаў, а новыя ўладальнікі вывозілі з фірмы абсталяванне і давозілі іх да банкрутства. Так было, напрыклад, з нардоўным прадпрыемствам «Вэрманнзінгсбау» імя германа-савецкай дружбы, якое займаецца вытворчасцю цаглаправадоў. У 1994 годзе яго падарпела банкрутства. Прычынай стала жупытства крызіснага кіраўніка, асуджанага пазней на некалькі гадоў.

Таких выпадкаў было шмат, а ў некаторых гарадах, напрыклад, у Гале, вакол крызісных кіраўнікоў стваралася спраўдана мафія. Па асобных ацэнках, у 1998 годзе з-за карупцыі ў час прыватызатцы прадпрыемстваў былой ГДР немцы страцілі 10 млрд марак ці 5 млрд еўра. А беспрацоўныя прыбываюць. Ужо ў 1991 годзе ў былой ГДР праца не мелі 1,1 млн чалавек ці кожны дзясяты жыхар. Сёння без працы там па-ранейшаму звыш аднаго мільёна чалавек, а кожны трыці нямейці беспрацоўны жыве на ўсходзе ад Эльбы. Інвестыцыйнае «бурбалка» трэснула ўжо ў 1993 годзе, а Германія нечакана апы

МАЛАДЗЕЙШАЯ, РАЗУМНЕЙШАЯ, ІДЭАЛЬНАЯ

Брытанскія навукоўцы высветлілі, што найбольшы шанец на даўгажывучы маюць першыя шлюбныя, у якіх жанчына маладзейшая за мужчыну на пяць гадоў і пры гэтым значна пераўзыходзіць яго па разумовых здольнасцях і адукацыі.

У даследаванні групы навукоўцаў з брытанскага ўніверсітэта горада Бат узялі ўдзел больш за 1,5 тысячы пар, якія знаходзяцца ў шлюбе або ў сур'ёзных адносінах. Навукоўцы параўноўвалі моц іх адносінаў з такімі аб'ектыўнымі фактарамі, як узрост, адукацыя і сацыяльнае паходжанне мужа і жонкі. Як высветлілася, часцей за ўсё распаўсюджаныя саюзы, у якіх жонка старэйшая за мужа на тры гады і больш. У такіх сем'ях разводы адбываюцца ў тры разы часцей, чым у сем'ях, дзе муж і жонка аднагодкі. Больш за ўсё шанцаў на доўгае шлюбнае жыццё ў сем'ях, у якіх мужы старэйшыя за жонак на пяць гадоў. Аднак маладзёжыя жонкі — не панacea. Найбольш верагоднасць пражыць доўга і шчасліва маюць пары, у якіх жонка нашмат адукаванейшая за мужа.

МАЙЯ АДМЯНІЛІ КАНЕЦ СВЕТУ

Захадзе, а зусім не сярод майя. Усеагульная істэрыя, якую нагнаюць стваральнікі кінастужак і мастацкай літаратуры, не ідзе на карысць чалавецтву. «Дастаюць» пытанні пра канец свету не толькі індзейцаў. Эн Марцін, рэдактар сайта «Спітай астранома» з Карнуэльскага ўніверсітэта ў ЗША атрымлівае тысячы лістоў ад людзей з усіх канцоў свету. Пішучы астраномам пенсіянеры, школьнікі і нават маладыя маці, усіх цікавіць пытанне — ці праўда, што ў 2012 годзе чалавецтву прыйдзе канец. Прадказанні аб канцы свету ў 2012 годзе звязаныя са знаходкай у 1960 годзе ў Мексіцы календара майя. На поўдні краіны падчас праектаў аўтамагістралі рабочыя знайшлі каменную табліцу з часткова сцёртымі тэкстам. Расшыфраваныя надпісы на камяні, якія аказаліся календаром, абвясцілі, што ў 2012 годзе на свет сваё чакаюць нейкія дзіўныя падзеі з удзелам боства майя — Балона Йокта. У культуры індзейцаў майя яго асацыююць адначасова з вайной і стварэннем новага свету. Трактоўка еўрапейцаў, якія расшыфравалі пазнае, больш чым празначная — пагібелі свету з-за вайны. Аднак псіхалогія чалавека вельмі моцна змяняецца і тое, што здавалася натуральным для старажытных грэкаў або рымлян, сёння ўспрымаецца як крайняя жорсткасць. І гэта пры тым, што сучасная еўрапейская культура створаная на аснове антычнай культуры. Што ж казаць аб загадкавых надпісах, якія прадакаюць нейкую значную падзею, зброленую людзьмі абсалютна чужых культурных традыцый? Пра што насамрэч казаў календар майя, навукоўцам дакладна высветліць дагэтуль не атрымалася.

ВОЛАС ЭЛВІСА ПРАДАДЗЕНЫ ЗА 1055 ФУНТАЎ

Адзін валас Элвіса Прэслі быў прададзены на аукцыёне Henry Aldridge and Son. Папярэдняя ацэнка лота, які ўмяляе валасіну даўжынёй каля 1 сантыметра ў раме, складала прыкладна 250 фунтаў. Да куплі прыкладна сэртыфікат прыдатнасці, падпісаны папярэднім уладальнікам, Томасам Морганам-малодшым.

Морган набыў валасіну Элвіса Прэслі ў 2002 годзе ў цырульніка, які стрыг спевака на працягу амаль 20 гадоў. Вядома, што Гамер Джыл Джылеленд збіраў валасы музыканта, а пасля яго смерці ў 1977 годзе прадаваў іх як сувеніры праз дарогу ад дома караля рок-н-рола. Прыхільнікам Элвіса Прэслі, які марылі завалодаць яго валасамі, не варта засмуцацца. У 2002 годзе на інтэрнэт-аукцыёне за 115 тысяч долараў

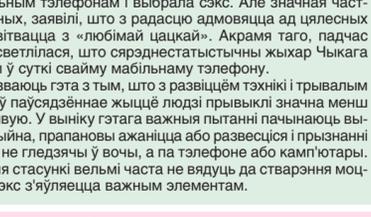
АМЕРЫКАНЦАМ ТЭЛЕФОН ВАЖНЕЙ ЗА СЭКС

«Мабільны тэлефон як жанчына: функцыя шмат, а патрэбна ўсяго адна», — абвясціла даволі вядомае выказанне. Праверыць яго ў нейкай ступені паспрабавалі амерыканскія сацыялагі, якія выконвалі заказ адной вядомай кампаніі, мэта якой была ў тым, каб вызначыць, наколькі мабільны тэлефон стаў неабходным аtryбутам сучаснага жыцця. У даследаванні бралі ўдзел сотні чалавек з розных рэгіёнаў ЗША. Перад удзелнікамі даследавання ставілася пытанне: ад чаго яны гатовыя адмовіцца на цэлы год — ад сэксу або ад выкарыстання мабільнага тэлефона? Яшчэ не так даўно былі час, калі ніякіх мабільных тэлефонаў не было. Можна было, менавіта з гэтай нагоды большасць рэспандэнтаў усё ж гатовыя ахвяраваць мабільным тэлефонам і выбіраць сэкс. Але значная частка, траціна апітанных, заявілі, што з радасцю адмовіцца ад цялесных уцех, каб быць развітвацца з «любімай цацкай». Акрамя таго, падчас даследавання высветлілася, што сярэднястатыстычны жыхар Чыкага аддае тры гадзіны ў суткі свайму мабільнаму тэлефону.

Муз-news

«ЛІЯПІС ТРУБЕЦКОЙ» — ГУРТ ГОДА Ў РАСІ

Беларускі калектыв зноў святкаваў трыумф на цырымоніі ўручэння расійскіх альтэрнатыўных узнагарод «RAMР». «Ляпісы» атрымалі перамогу ў дзех «Намінацыяў» — «Гурт года» і «Кліп года» («Агенты чыкі»). Варта адзначыць, што канкурэнцыя была жорсткай — сярод іншых уладальнікаў узнагарод, напрыклад, «ДДТ», «Lumen», «Amatory». Другія прадстаўнікі Беларусі, гурт «The Toobes», які трапіў у лік намінантаў прэміі, узнагарод не атрымаў. А вось удзельнікам каманды «Ляпісы», акрамя дзех прызавых статуэтак, лідар гурта прэзентаваў па бутэльцы эксклюзіўнага піва (кожнаму — сваю марку).

МАЙКЛ ДЖЭКСАН ПАСПЕЎ КЛАНІРАВАЦЬ СЯБЕ?

Кажуць, што ў апошнія месяцы свайго жыцця Майкл Джэксан адчуваў, што смерць ужо блізка. Але кумір мільянаў, кароль поп-музыкі, зусім не хацеў пакідаць гэты свет. Паводле расказаных звестак, каб зрабіць сваю творчасць бессмяротнай, ён кланіраваў сябе.

Як стала вядома, яшчэ ў 1996 годзе Джэксан праішоў некалькі прасторавых сканаванняў, для таго каб, калі прыйдзе час, спецыялісты змоглі стварыць віртуальнага робата. Цяпер, калі знакаміты выканаўца пакінуў гэты свет, яго справу працягне той самы клон, які будзе выкарыстоўвацца ў стварэнні новых відэакліпаў і фільмаў. Навіна аб існаванні камп'ютарнага робата расказваў амерыканскі бізнесмен, якому належыць малюнк і які збіраўся прадаць іх за 1 мільён долараў. «Звесткі ляжалі ў нашым архіве з тых часоў, як Майкл Джэксан праішоў сканаванне. Самае цікавае ў гэтых звестках, што яны зрабілі бессмяротным яго аблічча ва ўзросце 37 гадоў, у самы росквіт яго жыцця і кар'еры, яшчэ да таго, як у яго пачаліся праблемы, звязаныя са шматлікімі пластычнымі аперацыямі», — адзначаў бізнесмен у інтэрв'ю брытанскай газеце.

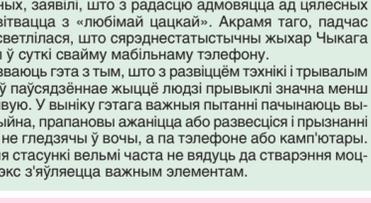
ZAMOP'Е

Падрыхтаваў Іван КУПАРВАС.

СТАРЫЯ-РАЗБОЙНІКІ

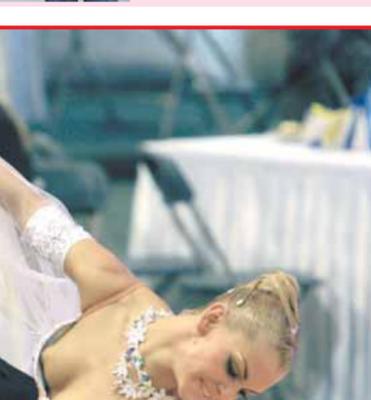
Унікальны ў гісторыі крміналістыкі выбух «састарэлай» злучэннасці зафіксаваны ў англііскай Самерсэце. За два гады за кратамі апынуліся больш за 200 пенсіянераў.

Апошняму на ліку зламсініку было 99 гадоў. А ўсяго за два гады тут было арыштавана 200 мужчын і 23 жанчыны ва ўзросце ад 70 гадоў па 62 розных абвінавачваннях. 99-гадовы паршульнік наогул стаў самым старым брытанцам, якому калі-небудзь арыштоўвалі. Ён быў затрыманым за незаконнае пранікненне ў чужую хату і рабаванне. У маладзейшых злачынцаў значнасць была куды больш значная.

«У свой час мы адмовіліся выступаць на прэміі «Залаты грамафон», бо разумелі: гэта не наша, — угадаў пасля цырымоніі Сяргей Міхалок. — Летас, граючы пад фанеру на «Гукавыя дарожкі», таксама адчуваў сябе не ў сваёй талерцы, таму на тэка кампрамісы больш ісці не будзем. А вось прэмія RAMР — гэта сапраўды дарэчная і каштоўная для нас узнагарода. Не тое каб прызначнае «гуртам года» было вялікай нечаканасцю, але, хлусіць не буду, усё адно вельмі прыемна!». Радасць перамогі музыкантам азмырчыў толькі той факт, што адразу некалькі удзельнікаў гурта захавалі — у тым ліку і Міхалок. З-за гэтага «Ляпісы» нават перанеслі адзін канцэрт — прэзентацыю свайго новага альбому «Культ-правосць» — у Кіеве (з 5 лістапада на 11 снежня). «Спяшаемся заспокаіць: гэта не свінны грыв і нават не птушчыны», — павадамяляцца на афіцыйным сайце гурта.

Тры пахі «Атлантыкі» Адным артыстам для паспяховага існавання хапае сямі нот і трох акордаў, іншыя не стамляюцца эксперыментаваць і шукаць штосьці новае. Саліст групы «Atlantica» Алекс Дэвід, напрыклад, вырашыў аздбці сваю музыку пачатковай нотай, нотаў сэрца і базавай — менавіта з гэтых нот складаюцца класічныя парфумерныя кампазіцыі. Прычым ідэю стварэння імянога водару Алекс публічна выказаў гэтай вясной, а ўжо восенню, не адкладваючы да святаго ніколі, рэалізаваў і, літаральна днём паказаў вынік — парфумерную лінію «Atlantica», створаную сумесна з беларуска-французскай кампаніяй «Dilis».

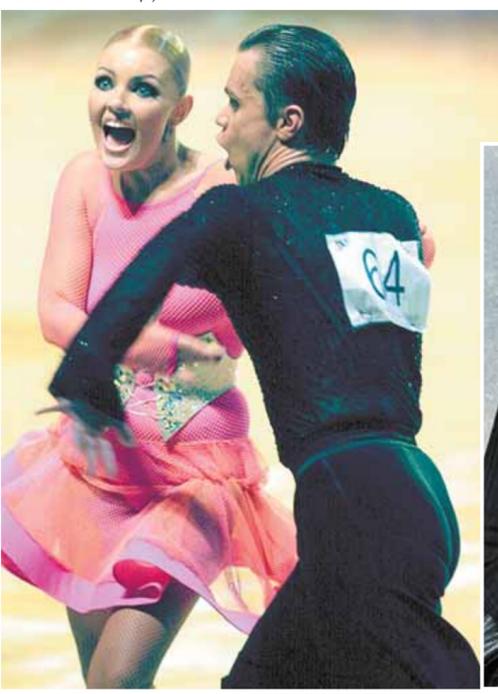

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

У Мінску прайшло грандыёзнае танцавальнае шоу «Беларусь Ореп». Сёлета гэта быў 5-ы юбілейны турнір. Толькі пяты, але які выдатны па змесце і выніках: на турніры вызначыўся чэмпіён Еўропы сярод танцавальнай моладзі. Штогод мінчан радыюць дзсяткі танцавальных фестываляў. Але «Беларусь Ореп-2009» — сапраўднае падзея. Толькі колькасць краін-удзельніц сёлета сягае за дваццаць пяць.

Два дні спаборніцтваў выявілі шмат таленавітай моладзі, валікі спартыўны азарт, незлічоны аб'ём энергіі і эмоцый. Не ўмяляю, як спраўляецца журы з вызначэннем лепшых, калі на танцавальны паркет выходзяць дзсяткі пар у сваіх непаўторных касцюмах і экзатычных грывах?! Калі ўтварэцца сапраўдны зорны вір... У першы дзень спаборніцтваў па праграме 10 танцаў у групе моладзь тытул чэмпіёнаў Еўропы атрымала расійская пара Ілья Мазураў і Святлана Ціханавя. Хоць Беларусь была прадстаўлена амаль сотняй танцавальных дуэтаў, у фінале за чэмпіёнскі тытул змагалася толькі адна пара — прадстаўнікі мінскага танцавальнага клуба «Танга» Андрэй Кіцун і Юлія Кралчук. Яны сталі сэрбінскі тытул змагалася пераможцам усяго два ачкі. Андрэй і Юлія даказалі, што яны невыпадкова з'яўляюцца абсалютнымі чэмпіёнамі краіны сярод моладзі ў, бласпэчна, самым прыгожым відзе спорту. У тройку лідараў увайшла таксама танцавальная пара з Польшчы, якая была дагэтуль першай у свеце. За два дні на «Беларусь Ореп-2009» мінскі глядач убачыў неверагоднае па энергетыцы і прыгажосці мастацтва болей як 500 танцавальных пар.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара.

САЛІНАЕ СРЭБРА

У калекцыю увайшлі 2 мужчынскія водары і 1 — унісекс, прычым кожная туалетная вада адпавядае назвам хітоў з трох існых альбому гурта, атрымала назву хіта, перадаючы настрой канкрэтнай песні: «Behind the destiny», «Taboo» і «Alpha & Omega». Для большага эфекту публіка на прэзентацыі ацэньвала ўсе тры парфумы ў комплексе — у суправаджэнні аднаіменнага песення. «Атлантычна» лінія стваралася ў Францыі — на поўдні краіны, дзе знаходзіцца парфумная сталіца свету горад Грас. І хоць дзеля складання трох імяных кампазіцый давялося перааробіць каля 120 розных пахаў, вынікам засталася задавальненне — і кампанія-вытворца, якая ўхваліла здольнасць выканаўцы запамінаць і адрозніваць пахі, і сам Алекс. Зрэшты, дызайн новай лініі — матавыя флаконы з «марскімі» адценнямі зялёнага, сіняга і жоўта-аранжавага, упакоўку з адтулінай у выглядзе галкі і адначасова медыятара — прыдумалі беларусы.

Прадавацца ж імяная парфума беларускага гурта пачне ўжо з гэтага тыдня, як у Беларусі, так і на знешніх рынках.

Вядучая рубрыкі Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ДАПАМОЖАМ ДЗЕЦЬЯМ-СІРОТАМ

Сацыяльна-педагагічны цэнтр з сацыяльным дзіцячым прытулкам Маскоўскага раёна г. Мінска шукае адказных і кляпатлівых прыёмных бацькоў, гатовых узяць на выхаванне дзіця-сіроту, акружыць яго любоўю і ўвагай.

Бацькі-выхавальнікі заключаюць дагавор аб умовах выхавання і ўтрыманні дзіцяці з мясцовым выканаўчым і распарадчым органам (орган апекі і папачыцельства). Прыёмнаму бацьку-выхавальніку час працы залічваецца ў працоўны стаж. Як работнік сістэмы адукацыі ён мае права на аплатны водтрук (56 календарных дзён), прэміі і г.д. На ўтрыманне дзіцяці ажыццяўляюцца штотысячныя грашовыя выплаты.

Памятайце — Вы можаце падарыць нашым дзецям шчаслівае дзяцтва, а самі набудзеце такое жаданае бацькоўскае шчасце!

Па больш падрабязную інфармацыю звяртайцеся ў сацыяльна-педагагічны цэнтр з сацыяльным дзіцячым прытулкам Маскоўскага раёна на адрас:

г. Мінск, вул. Рафіева, 33. Наш кантактны тэлефон 8 017 277 32 50.

СЕННЯ Месяц Маладзі 16 лістапада. Месяц у сузор'і Стральца.

Table with columns: Сонца, Усход, Захад, Даўжыня дзён. Rows: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гродна, Мінск, Брэст.

Фота Анатоля КЛЯШЧУКА.

Weather forecast map for Belarus with icons and temperature ranges for various cities like Minsk, Brest, and Gomel.

17 лістапада

1828 год — нарадзіўся (в. Станькава) Эмэрэк Карлавіч Чапскі, дзяржаўны дзеяч, калекцыянер, мецэнат. Член Рускага археалагічнага таварыства (1851), Маскоўскага гуманітарнага таварыства (1890), Скончыў Маскоўскі ўніверсітэт. З 1851 года працаваў у Міністэрстве ўнутраных спраў, з 1863-га — быў наўрасторкам губернатара, пазней дырэктарам Ляснога дэпартаменту Міністэрства дзяржаўнай маёмасці. У 1879—94 гадах жыў у Станькаве, дзе заснаваў музей, сабраў нумізматычную, археалагічную, іконаграфічную калекцыі, а таксама калекцыі малюнкаў, гравюр, зброі, прадметаў дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва. У яго бібліятэцы (каля 20 тысяч тэмат) былі рэдкія кнігі, калекцыі рукапісаў.

1939 год — нямецкімі ўладамі зачынены ўсе вышэйшыя навуальныя установы Чэхіі, масавыя выступленні студэнтаў былі жорстка разгананы, а іх лідары — расстраляны. Пазней 17 лістапада ў памяць аб тых падзеях было аб'яўлена Міжнародным днём студэнтаў.

«Калі не хочаш пакутаваць — не будзь зайдорослым». Аль-Маалі (Кей-Кавус) (1021—1098), персідскі пэсменнік.

СУПРАЦЬСТАЯННЕ ПРАВАГА І ЛЕВАГА

Валікае касмічнае супрацьстаянне Святла і Цемры, асэнсаванае ў традыцыйнай культуры як дзьялог Жыцця і Смерці, сталася вельмі прадуктыўным у «канструванні» абрадавых дзеянняў.

- Першыя дзеянні ў жыцці толькі што народнага дзіцяці імкнуліся выканаць на правы бок ці справа: яго ўкладвалі ў калыску ці ложкач на правы бок, прыкладвалі да грудзей маці з правага боку і г.д. Гэтым самым людзі імкнуліся паспрыць развіццю дзіцяці ў адпаведнасці з традыцыйнымі ўручэннямі пра шчаслівае лёс-доло.
- У народным асродку станоўча ставіліся да праварукіх людзей. Стаўленне да тых, хто валодаў навывамі пісаць левай рукой, заўсёды было насцярожана-стрыманым. Сёння навукоўцы ўсяго свету даказалі, што лешчынны — людзі, якія ў большай меры валодаюць творчымі схільнасцямі, чым праварукі.
- Лічылася: калі убачыць маладзіць першы раз з правага боку, то ўвесь месяц будзе спадарожнічаць прыбытак, калі ж з левага — чаканай непрыемнасцяў.
- Калі ўвесну пачуць першае кукаванне зязюлі справа — увесь год ва ўсіх справах і распачыненнях будзе спадарожнічаць поспех, калі злева — не пашанцуе. А ў народзе казалі, што, калі, пачуўшы зязюлю справа, загадаць самае патаемнае жаданне, яго абавязкова спраўдзіцца ў гэтым жа годзе.
- Дасведчаныя рыбакі і паляўнічыя раілі на рыбацкіх і паляванні ўсе падрыхтоўчыя дзеянні выконваць з правай рукі.
- Добра гаспадыня ведае, што стол заўсёды павінен быць засланы абрусам. Вельмі строга сачылі за тым, якім «бокам» яго паслалі. Выварат, ці «левы» бок абруса, сімвалізаваў «выключанасць» (рытуальнае выключэнне) з паўсядзённага жыцця: так засцілалі толькі памінальныя стол.
- І сёння жыве народная прыкмета: калі чалавек, выходзячы з хаты, зачэпаўся за парог правай нагой — гэта абяцае поспех, левай — няўдачу.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Усімкінемся!

У рэстаране афіцыянт сооўвае сталы. Да яго падыходзіць другі і пытаецца: — Што, банкет будзе? — Даўно, нейкі дурань замовіў шыйку жырафа.

Урок гісторыі. Настаўнік: — Гэта было даўно, ну вельмі даўно, гэта было, калі жанчыны яшчэ былі рэбрамі... — Ёсць у цэнтральным парку адзін атраццён, мяне пасля яго паўдна ванітавала.

— Шашлычкая? — Афіцыянт! Яшчэ падава піва!

Вось вы жажаце, жанчыны мяняюцца. Нічога яны не мяняюцца! У бабуні адзін дыяфілём не быў падпісаны — у дацкіх адзін DVD.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказначаць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Вываецтва Беларускай Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 32.345. Індэкс 63850. Зак. № 6295. Нумар падпісанні ў 19.30. М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12